

KURIER Wileński

SOBOTA, 12 GRUDNIA 1992 R.
Nr 244 (12013)

W Sejmie Republiki Litewskiej

Na posiedzeniu popołudniowym 10 grudnia w reakcji na oświadczenie posła A. Balezintisa ze stosownym oświadczeniem wystąpił również poseł K. Jaskelvičius.

Na wniosek pierwszego zastępcy ministra spraw zagranicznych V. Katkusa przyjęto uchwałę nie sprzeciwiającą się temu, aby rząd zawarł z Norwegią, Finlandią i Szwecją umowy w sprawie wjazdu bez wiz.

Przyjęto ustawę o tymczasowym przewodnictwie na posiedzeniach Sejmu Republiki Litewskiej. Jak stwierdza pierwszy artykuł tej ustawy, na posiedzeniach Sejmu przewodniczą tymczasowo, zanim zostanie zatwierdzony statut Sejmu, ale nie dłużej niż do wybrania prezidenta republiki, jeden z trzech zastępców przewodniczącego Sejmu. Wybiera się ich w trybie ustalonym przez tymczasowy statut Sejmu. Ustawa przewiduje, że kandydatów na stanowisko zastępców przewodniczącego mogą zgłaszać również członkowie Sejmu.

Przedłożono uzgodniony projekt ustawy Republiki Litewskiej o rządzie. Wysłuchano informacji wcześniejszych wnioskodawców projektów tej ustawy — posła K. Antanavičiusa i premiera republiki B. Lubysa. Postanowiono zrobić przerwę w omawianiu.

Zakończono omawianie i przyjęto ustawę „O gwarancjach socjalnych deputowanych do Rady Najwyższej Republiki Litewskiej i członków utworzonego przez nią rządu”. W ustawie stwierdza się, że deputowanym do Rady Najwyższej oraz członkom utworzonego przez nią rządu oraz tym, którzy nie są członkami Sejmu i pierwszego rządu po wyborach do Sejmu wypłaca się odprawę w wysokości dwóch uposażeń. Deputowanym do Rady Najwyższej za niewykorzystane urlopy wypłaca się kompensatę za jeden miesiąc każdego roku pracy w charakterze deputowanych w Radzie Najwyższej. Poszczególne osoby, które z powodu stanu zdrowia lub szczególnie trudnych warunków materialnych potrzebują pomocy, na wniosek specjalnej komisji premier może wyznaczyć jednorazowy zasiłek w rozmiarze dziesięciu minimalnych poziomów utrzymania ze środków budżetu republiki.

Przyjęto rezolucję Sejmu „O gwarancjach socjalnych członków instytucji władzy i administracji Republiki Litewskiej”. W dokumencie zaleca się przygotować i przedstawić projekty ustawy o statusie członka Sej-

mu, ustawy o statusie członka rządu i ustawy o sygnaturyszu Aktu Niepodległości. Sejm uważa, że trzeba przygotować również ustawę, która zapewniłaby odpowiednie gwarancje socjalne dla pełniących obowiązki, związane bezpośrednio z pracą członków Sejmu i członków rządu.

Posłowie złożyli powinszowania swemu koledze L. Milčiusevičiowi z okazji 50-lecia.

Zatwierdzano komitety Sejmu. Bez głosowania zatwierdzono 9 komitetów. Podczas zatwierdzania komitetu bezpieczeństwa narodowego członkowie „Zgody Narodowej” odmówili udziału w głosowaniu motywując to tym, że w skład tego komitetu zgłoszono kilka osób, odejrzewanych o współpracę z KGB. Mimo to skład komitetu został zatwierdzony. Przyjęto również uchwałę „O zatwierdzeniu składu komitetu Sejmu”.

Posel A. Endriukaitis powtórnie zwrócił się do czasowo p.o. przewodniczącego Sejmu C. Juršėna, aby odpowiedział na pytanie, kto wydał polecenie usunięcia umocnień przy parliamencie i naruszenia przez to uchwały Prezydium Rady Najwyższej z 28 października br. i kto za to będzie odpowiadał. C. Juršėna powiedział, że na pytanie odpowie w trybie przewidzianym przez ustawę.

W imieniu frakcji chrześcijańskich demokratów poseł K. Katilius złożył oświadczenie w tej kwestii. W dokumencie określili on usunięcie umocnień jako akt samowoli.

W dalszym ciągu posiedzenia omawiano projekt ustawy „O czasowym wstrzymaniu akcji prywatyzacji majątku państwowego i publicznej subskrypcji akcji”. Jednakże na dyskusję zabrakło czasu i projekt był omawiany dalej późnym wieczorem na posiedzeniu nadzwyczajnym.

Następne posiedzenie Sejmu odbędzie się we wtorek, 15 grudnia.

(ELTA)

Byliśmy tu nie na wycieczce Przestanki współpracy między gminami Polski i Litwy

Jak komunikowaliśmy, w tym tygodniu w rejonie wileńskim gościła delegacja z miasta i gminy w Niepołomicach z burmistrzem Stanisławem Kracikiem oraz przedstawicielami gminy Lapy k. Białogostoku. Miasto i gmina Niepołomiche znajdują się o blisko 20 kilometrów na wschód od Krakowa, zajmują powierzchnię 122 km², zamieszkałą przez 19 tys. ludności, 7 tys. tej ludności przypada na samo miasto Niepołomiche — siedzibę władz gminy, w której skład wchodzi 12 sołectw.

Wizyta gości z Niepołomic, zainicjowana została przez pierwszego sekretarza Ambasady RP w Wilnie Wojciecha Wróblewskiego, jednocześnie pełniącego obowiązki Przewodniczącego Rady Miejskiej w Niepołomicach.

„Starosta gminy suderskiej Józef Brazis po przywitaniu gości przedstawił krótką wizytówkę swej gminy. U bramy pięknego Suderskiego Kościoła gości i księdza proboszcza Kazimierza Włocha z Niepołomic serdecznie powitał ksiądz Adolf Trusewicz. Odpowiedział o historii założenia kościoła. A jego gra na organach i śpiew gości przy akompaniowaniu gitarzystki Beaty Siwek z Niepołomic przecudnym echem wypełniły świątynię. Po wspólnej modlitwie goście udali się do szkoły w Suderwi. Serdecznie witali ich uczniowie, pedagodzy oraz

dyrektor Ludwik Młynski. Odbyła się rzeczowa rozmowa między pracownikami oświaty. Pedagogzy z Niepołomic przekazali w darze książki do szkolnej biblioteki, a uczniowie otrzymali drobne mikołajkowe upominki. Delegacja odwiedziła również spółkę akcyjną warsztatów mechanicznych Józefa Rogożki oraz zamkniętą spółkę akcyjną, wspólnie litewsko-polskie przedsiębiorstwo „Medelita” (dyrektor Józef Darasewicz). Spółka ostatnio wykonuje różne prace stolarskie, jak też wyroby z drewna. Za stosunkowo krótki okres (osiem miesięcy)

istnienia nieźle już sobie radzi. Dobre mają zarobki stolarze. Problemem jest na razie zapewnienie pracy dla kobiet osiedla oraz okolic.

A oto wytoczone tralki, jak też inne wyroby z drewna zaciekawili biznesmena Mariana Sałatę z Niepołomic. Więc były tu pierwsze przymiarki do współpracy.

Następnie delegacja udała się do Mejszagoły, gdzie również odbyło się spotkanie ze starostą Zygmuntem Hajdamowiczem, deputowanymi, nauczycielami miejscowych szkół, indywidualnymi gospodarzami, kierownikami spółek, jak też mieszkańcami tej gminy.

Krótkim koncertem powitalnym urozmaiciły pobyt przyjaźni z Macierzy w rejonie wileńskim chór kościelny i zespół „Rudomianka” pod kierownictwem organisty Jana Druteła. Krótką wizytówkę gminy przedstawił starosta Jerzy Żukowski.

Zespół „Rudomianka” fanawę bardzo się spodobał. Dyrektor centrum kultury w Niepołomicach Piotr Warian powiedział przy spotkaniu, że jako pierwszy ten zespół zostanie zaproszony na święto do Niepołomic, które odbędzie się latem przyszłego roku. Ponadto urząd miasta będzie mógł zapraszać z koncertami do Krakowa i innych miejscowości gminy w Niepołomicach również inne zespoły rejonu wileńskiego. I nie tylko zespoły. Wspólnie będą organizowane wystawy, plenery sztuki ludowej.

Goście z Macierzy odwiedzili również rolnika Bolesława Żygę w Rudominie, który od wiosny bieżącego roku gospodaruje na własną rękę. Wspólnie z synami-fermami buduje fermę trzody chlewniej i krów.

(Dokończenie na str. 2).

NA ZDJĘCIACH Bronisława Kondratowicz: podczas spotkania w Rukojnach; goście odwiedzili fermę trzody chlewniej spółki „Sawiczany” w gminie rukojskiej.

Wczoraj w Bankach Litewskich

Litewski komercyjny „Vytils”: dolar — 295.50 (skup), 304.50 (sprzedaż), marka niemiecka — 186.90 (skup), 194.60 (sprzedaż).	301 (skup), 315 (sprzedaż), marka niemiecka 192.03 (skup), 201.03 (sprzedaż).
Wileński komercyjny: dolar — 294.98 (skup), 307.02 (sprzedaż), marka niemiecka — 187.18 (skup), 194.82 (sprzedaż).	„Hermis”: dolar — 297 (skup), 309 (sprzedaż), marka niemiecka — 190 (skup), 197 (sprzedaż).
Oszczędnościowy: dolar —	„Litimpex” dolar — 296 (skup), 308 (sprzedaż), marka niemiecka 188 (skup), 196 (sprzedaż).

Byliśmy tu nie na wycieczce

(Dokończenie ze str. 1)

Zaś w Rukojniach goście spotkali się z rolnikiem Kazimierzem Hajdukiewiczem, jak też z pracownikami spółki hodowli trzody chlewnej w Sawicznach pod kierownictwem Mariany Szuszkiewicz oraz kierownikiem tymczasowej administracji gospodarstwa Jonaszem Kehlbem.

Rzeczowe rozmowy na spotkaniach przedstawicieli urzędu miasta i gmin w Niepolomicach oraz Lapach odbyły się w Mejszagale, Sudewie, Rukojniach, Rudominie. Pragnę przytoczyć kilka wypowiedzi naszych gości na ten temat.

Marian Salkowski — z Woli Batorskiej gminy Niepolomice, który zajmuje się dystrybucją maszyn rolniczych, serwisem-naprawą części zamiennych. Interesowały go mniejsze zakłady w naszych gminach, z którymi mogłyby podpisać umowy o handlu. Oto co powiedział:

— Chętnie również udzielił pomocy indywidualnym rolnikom, spółkom, podzielił się doświadczeniem, będąc służąc fachową poradą w biznesie. W Rukojniach i Mejszagale wymienili adresy z przyszłymi partnerami. A więc nie wątpliwe, że będzie wspólny interes!

Marian Satała: „Mam przedsiębiorstwo reprodukcji obrazów. Robię obrazki do Pierwszej Komunii Świętej. Na terenie gmin rejonu wileńskiego, które odwiedziłem, nie ma podobnego zakładu. Więc widzę szansę odsprzedaży tych swoich reprodukcji. Znalazłem partnera w Rukojniach, więc zaproponowałem mu tę ofertę. W najbliższym czasie mamy zawrzeć umowę.”

Anna Wszolek — doradca ośrodka poradnictwa rolniczego województwa: „Myślę, że uda się zalać przez naszego wojewodę przyjazd grupy gospodarzy indywidualnych na przekołonie fachowe. Uważam, że to byłaby najbardziej aktualna pomoc dla rolników z Wileńskiego, którzy dopiero zakładają podstawę samodzielnego gospodarowania”.

Stanisław Kracki — burmistrz

miasta i gminy w Niepolomicach: „Pierwsze nasze spotkanie — to bardzo jednak zróznicowany obraz tych czterech gmin. Ale, z satysfakcją muszę stwierdzić, że pomimo ograniczeń prawnych rad gminnych na Litwie zauważyliśmy staranność i gospodarność w niektórych z nich.

Byliśmy tu nie na wycieczce, lecz na konkretnych spotkaniach po to, by i siebie sprawdzić, czy naprawdę potrafimy być pomocni naszym rodakom, zgodnie orzekliśmy, że na najbliższej sesji rady miejskiej w Niepolomicach i przy dyskusji o podmiocie na rok 1993, program dotyczący współpracy z Litwą będzie miał swoją finansową pozycję.

A gmina w Polsce przecież dysponuje własnym budżetem oraz możliwością ustalania prawa lokalnego. Gmina jest całkowicie niezależna i suwerenna w ramach ustawy o jej samorządzie. Mamy własny budżet i własność gminy. Na bazie tej własności możemy przejąć administrację na przykład oświatę, podstawową i średnią, opiekę zdrowia i społeczną, restrykcje wydawania dowodów osobistych, rejestrację pojazdów samochodowych, jak też dysponować środkami, nieruchomością mieniem itd. Jesteśmy tą małą Ojczyzną dla mieszkańców naszej gminy, o których od urodzenia aż do śmierci musimy dbać i stwarzać wszelkie warunki do ich pełnowartościowego życia.

Jestem członkiem prezydium Stowarzyszenia Gmin Opolskich (należy do nich 180 gmin i 7 województw byłego dużego województwa krakowskiego). Uważam, że jesteśmy w stanie poprosić nasz sejmik wojewódzki zorganizować współpracę z gminami Wileńskiego. To deklaruję i przyrzekam, że obietnicę dotrzymam.

A więc pierwsze spotkanie w czterech gminach rejonu Wileńskiego stały się pretekstem do współpracy z gminami z Macierzy.

Leokadia DROZD

Wizyta Algirdasa Brazauskasa na Łotwie

RYGA, 11 grudnia (LETA—ELTA). Dziś rano do Rygi z robotczą wizytą przybył p.o. prezydenta Republiki Litewskiej Algirdas Brazauskas. Jest to pierwszy zagraniczna szefa Państwa Litewskiego po wybraniu go na przewodniczącego parlamentu republiki. Na lotnisku

ryskim udekorowanym flagami państwowymi Litwy i Łotwy A. Brazauskas powitał przewodniczącą Rady Najwyższej Republiki Łotewskiej A. Gorbunow i inne osoby oficjalne. Wśród witających był chargé d'affaires Litwy na Łotwie Algirdas Žvirėnas.

Dziś odbyły się rozmowy między przewodniczącym Rady Najwyższej Republiki Łotewskiej Anatolijem Gorbunowem i p.o. prezydenta Republiki Litewskiej Algirdasem Brazauskasem. **NA ZDJĘCIU: podczas spotkania.**

Kto gospodarzem wileńskich wód?

Dyskusja na ten temat toczy się w naszym mieście od dawna. A spowodowana została rozmowami o utworzeniu wspólnego przedsiębiorstwa litewsko-francuskiego. Nie są to rozmowy bezpodstawnie, albowiem wiosną bieżącego roku przedstawiciele znanej francuskiej firmy „Yonaise des Eaux-Dumez” zaproponowali ciekawy projekt dotyczący wykorzystania i eksploatacji zasobów wodnych. Nie trzeba chyba nikogo przekonywać, że co się tyczy wileńskiej gospodarki wodnej jest ona w bardzo opłakanym stanie, przydałby się tu i pieniądze, i bogate doświadczenie Francuzów. Jest pewne, ale wywołujące wiele komentarzy, rozmów, odgłosów — to, że sprzedajemy zagranicznym już nasze zasoby wodne — jedynie bogactwo, które nam zostało. Powstaje wraz z tym wiele niepewności, robotnicy przesyją, jak będą pod obcym kierownictwem żyć, szeregowy odbiorca — ile będzie płacił.

wileńskiej gospodarki wodnej, deputowanych do rady miejskiej. Mer Wilna Arunas Staras na samym wstępie zaznaczył, że nie będzie to własność obokrajowców, gdyż przedsiębiorstwo ma być wspólne litewsko-francuskie. Ale czy zostanie ono zarejestrowane i rozpocznie pracę, będzie zależało od rządu, który ma zdecydować ostatecznie. Co się tyczy jego osobistej zdania, uważa on, że ten krok jest konieczny — sami nie mamy rady, żeby coś w tej dziedzinie ruszyło.

Najwięcej ataków do odparcia miał przedstawiciel wyżej wymienionej firmy Jean Luc Delmac. Dziwił się nawet, że projekt ten wywołuje tyle kontrowersji, albowiem wiele miast świata zabiega o jego wdrożenie. Francuzi chcą to zrobić na Litwie, która ma w tej dziedzinie wielokrotnie zaopóźnienia.

Jedynie za ostatni okres francuska firma podpisała analogiczne dokumenty z Paryżem, Barceloną, Rostockiem, Sydneyem.

Życiorys firmy „Yonaise des Eaux Dumez” sięga ponad 100 lat i ma ona ogromne doświadczenie, jeżeli chodzi o wcielanie takich projektów w życie.

Gdyby doszło do współpracy z Wilnem, należałoby zrobić wiele: zamienić urządzenia, przeszkolić kadra. A co się tyczy wody, zawiera ona bardzo dużo żelaza — trzeba koniecznie ją oczyszczać. Słowem wiele do zrobienia.

Jean Luc Delmac zaznaczył też, że firma ma pieniądze i doświadczenie i absolutnie nie pretende do monopolu. Woda zostanie bogactwem miasta. Firma proponuje tylko instalacje urządzeń oczyszczających, budowę nowych obiektów wodnych. Oczywiście, w przyszłości ma pobierać 51 proc. zysków.

Wszystko to wygląda bardzo ładnie, ale zebrane audytorium słusznie niepokoiło kilka kwestii, a wśród nich najważniejszą — ile będziemy płacić. Jak zapewniał gość z Francji — będzie to decyzja naszych władz miejskich, ci zaś w swoją kolej opowiadali, że będzie to zależało od ekonomii, inflacji, cen światowych. Słowem, pewna niewiadoma.

Co się tyczy wspólnego przedsiębiorstwa, kiedy i czy rozpocznie pracę — do wspólnego mianownika zebrani nie doszli. Rząd zdecydowanie ostatecznie.

Helena GLĄDKOWSKA

Wspólne oświadczenie prezydenta Rosji i zjazdu deputowanych ludowych

MOSKWA (ITAR—TASS—ELTA). Większość delegatów na zjazd deputowanych ludowych Rosji zareagowała negatywnie na oświadczenie prezydenta Rosji do obywateli Rosji.

Na posiedzeniu popołudniowym deputowani po przyjęciu własnej oświadczy do obywateli Rosji dokonał krótkiej wymiany poglądów.

Przewodniczący Sądu Konstytucyjnego W. Żorkin wezwał do bezwzględnego poszukiwania kompromisu i nie podejmowania decyzji w sprawie referendum zanim nie zakończy się konsultacja z prezydentem i przedstawicielami zjazdu.

Zamykając omawianie zaistniałej sytuacji R. Chasbulatow oświadczył, że jest gotowy do bezwzględnego podjęcia dialogu z prezydentem i rządem.

MOSKWA, 11 grudnia (ITAR—TASS—ELTA). Zgodnie z wynikami przeprowadzonego dziś spotkania delegacji zjazdu deputowanych ludowych z prezydentem Rosji Borysem Jelcynem przyjęte zostało wspólne oświadczenie prezydenta i zjazdu. Po odczytaniu go na porannym posiedzeniu zjazdowym wiceprzewodniczący RN Federacji Rosyjskiej Jurij Jarow odnotował, że spotkanie było „plawate, życzliwe i w naszym przekonaniu konstruktywne”.

Wspólne oświadczenie głosi: prezydent Federacji Rosyjskiej, zjazd deputowanych ludowych Federacji Rosyjskiej oświadczają, że są zdecydowani rozstrzygnąć kwestie sporne w stosunkach władz legislacyjnych i wykonawczych jedynie metodami i sposobami konstytucyjnymi. Zobowiązujemy się przestrzegać Konstytucji Federacji Rosyjskiej i umowy federacyj-

nej oraz wzywamy wszystkie subjekty Federacji Rosyjskiej, aby się kierowały tymi samymi zasadami.

Prezydent Federacji Rosyjskiej, zjazd deputowanych ludowych zwracają się do wszystkich obywateli Rosji, wszystkich subjekty Federacji Rosyjskiej, wszystkich partii politycznych i ruchów społecznych, środków masowego przekazu z wezwaniem, by nie stosować akcji politycznych, związanych z przemocą i konfrontacją wśród społeczeństwa, do zrezygnowania z akcji masowych, które mogą zakłócić porządek publiczny, strajków, przemocy.

Prezydent, zjazd dputowanych ludowych zobowiązują organa porządku prawnego Federacji Rosyjskiej zapewnić porządek publiczny, bezpieczeństwo obywateli oraz prawa konstytucyjną na terytorium całego kraju.

Dokument podpisał prezydent FR Borys Jelcyn oraz przewodniczący Rady Najwyższej FR Ruslan Chasbulatow.

Zjazd zaprobował oświadczenie większością głosów.

MIĘDZYNARODOWE ROZMOWY W SPRAWIE WZAJEMNEGO HANDLU

W Mińsku przebywali przedstawiciele ministerstw energetyki oraz przemysłu i handlu Republiki Litewskiej. Z ministerstwami energetyki, gospodarki, handlu, Komitetem Ropy Naftowej i Pa. Iw Republiki Białoruskiej omówiono, ile w 1993 roku produkcji, przewidując się dostarczyć z Białorusi na Litwę i z Litwy na Białorusi.

Jak poinformował agencję ELTA nacelnik wydziału perspektyw energetyki Ministerstwa Energetyki V. Poderis, Litwa zamierza w roku 1993 dostarczyć Białorusi, prócz wielu innych towarów, 4 mld kilowatogodzin energii elektrycznej. Białorus zaś Litwie — 3 tys. ton olejów sa-

mochodowych, tysiąc ton oleju napędowego, 400 ton olejów hydraulicznych. Rozliczenia — po cenach światowych. Jak powiedział V. Poderis — obecnie Białorusi kupuje od Rosji energię elektryczną taniej niż od nas, dlatego przewidziana do sprzedaży Białorusi ilość energii w 1993 roku będzie korygowana co kwartał z uwzględnieniem cen.

W razie, gdyby Białorus odmówiła kupowania od nas energii elektrycznej, trzeba byłoby zatrzymać jeden reaktor Ignalińskiej Elektrowni Atomowej. Jednocześnie podrozałaby cena energii elektrycznej sprzedawanej na Litwie. (ELTA)

SPORT

OBRADUJE NKOI LITWY

Wczoraj minęły 4 lata, odkąd odrodzony został Narodowy Komitet Olimpijski Litwy. Ten okres znaczący był ambitnymi st. raniami o powrót do światowej rodziny olimpijskiej. Nie przyszło to łatwo, długo wypadło kółka w drzwi MKOI w Lozannie. Aż wreszcie 18 września 1991 roku sprawiedliwość stała się żądzić: Litwa ponownie wróciła pod flagę z piciem kółka.

„A” zapowiadano następująco: „Olympique” Marsylia — FC Brugge — 3:0. CSKA Moskwa — „Glasgow Rangers” — 0:1. a w grupie „B” IFK Goteborg pokonał FC Port — 1:0. a PSV Eindhoven uległ AC Milan — 1:2.

W grupie „A” prowadzi „Olympique” z dorobkiem 3 pkt. Tytuł punktów notuje jedynastka angielska. W grupie „B” jak dotąd w dwóch meczach nie stracił punktu AC Milan.

się w sali Pelacu Pracowników Kultury

Poza tym zostanie wybrany nowy zarząd i przewodniczący NKOI Litwy. Wszystko wskazuje, że tym ostatnim przez cztery lata będzie nadal A. Povilunas.

KONIEC FUCHAROM

Dobiegł końca rozgrywki o europejskie puchar w tym sezonie. W centrum uwagi minionej środy znalazły się spotkania o Puchar Europy w dwóch grupach półfinalowych. W grupie „A” zapowiadano następująco: „Olympique” Marsylia — FC Brugge — 3:0. CSKA Moskwa — „Glasgow Rangers” — 0:1. a w grupie „B” IFK Goteborg pokonał FC Port — 1:0. a PSV Eindhoven uległ AC Milan — 1:2.

Pomoc, zasiłek. Czy tego wystarcza?

„Rodzina — fundament państwa”. „Rodzina — podstawową komórką społeczeństwa”, takie i podobne hasła zapamiętane jeszcze z czasów stagnacji i brzmiały chyba nieco pompacyjnie, mają w sobie też rację bytu, że przecież mówią prawdę. Bez rodziny, czyli zespołu osób, związanych więzami najbliższego pokrewieństwa, zamieszkałych pod wspólnym dachem, nie byłoby społeczeństwa. I tu na miejscu będzie jeszcze jedno, chociaż równie banalnie brzmiące stwierdzenie, że im lepiej, zamowniej żyje rodzina, tym mocniejsze jest społeczeństwo. Bez zbędnych dowodów i wywodów musimy stwierdzić, że, niestety, rodzina w naszym społeczeństwie znalazła się w niezwykle trudnej sytuacji. W Ministerstwie Opieki Społecznej RL dowiedziały się, że pomocy państwowej potrzebują 65—70 proc. rodzin Litwy. Oficjalnie nazywa się ich nisko uposażonymi. Brakuje im pieniędzy na opłatę za mieszkanie, za prąd, za gaz, nie mówiąc już o tym, że w ich jadłospisie brakuje jablek dla dzieci, innych owoców lub soków. Wreszcie mleko i masło też stały się mało dostępne ze względu na drożyznę. Wszyscy oczekują jakiejś konkretnej pomocy społecznej rodzinie. Na razie jednak mamy tylko rządową uchwałę nr 794 podpisaną przez A. Abišalę 23 października br. Bardzo dużo wywołał ten dokument pytań. Czytelnicy dzwoniли do redakcji, narzekając, że trudno jest zebrać wszystkie zaświadczenia, część osób nie wie dokładnie, czy im się należy owc. wsparcie materialne, o którym się mówi w uchwale, czy nie.

W wydziale pomocy rodzinie Ministerstwa Opieki Społecznej wyjaśniliśmy wiele szczegółów, o które pytali nasi czytelnicy. Przy okazji podajemy telefony danego wydziału: przy zaistniałych nieporozumieniach czy spornych kwestiach można tam zatelefonować: 65-11-63, 65-24-56, 65-15-48.

Podstawowe zagadnienie — kto może liczyć na pomoc materialną, przewidziana w uchwale? Za listopad i gru-

dzien taka dopłata przysługuje wszystkim niepracującym emerytom, a także każdej rodzinie, jeśli dochód na każdego członka tej rodziny w sierpniu, wrześniu i październiku nie przewyższał sumy 3.750 talonów. Emeryci, jeśli nawet mieszkają z dorosłymi dziećmi uważani są za osobę na rodzinę. Samotni mężczyźni lub kobiety, posiadający osobne mieszkanie też stanowią osobną rodzinę i mogą ubiegać się o pomoc, jeśli ich czysty dochód w miejscu zatrudnienia nie przekracza wymienionej wyżej sumy. Studenci, słuchacze techników nawet otrzymujący stypendia są uważani za członków rodzin i do osobnej pomocy materialnej państwa nie mają prawa. Zabawne, że studenci, stanowiący małżeństwo, ale nie posiadający własnego mieszkania, mieszkający przy rodzicach wg. tej ustawy nie mogą ubiegać się o pomoc, gdyż uważa się, że pozostają na utrzymaniu rodziców.

Dość duża i skomplikowana jest ta uchwała, ale niestety, nisko uposażonym rodzinom nie przynosi ona znacznej poprawy materialnej. Oto przykład. Normalna czteroosobowa rodzina. Mąż ma „na czysto” 4.000 talonów, „żona” — 3.200. Dzieci uczą się w szkole. Dochód na osobę w tej rodzinie wynosi (4.000 plus 3.200): 4 = 1.800. Więc marzeniem było, aby państwo dopłaciło każdej osobie do sumy czterech tysięcy. Niestety, według uchwały dolicza się na każdą osobę tylko 40 proc. różnicy między dochodem na każdą osobę, w naszym przykładzie między 1.800, a 4.000 talonów. Obliczamy: 4.000 — 1.800 = 2.200. Dalej: 40 proc. od 2.200 wynosi 880 talonów. W sumie ta rodzina otrzyma pomoc 880x4 = 3.520. Oczywiście, lepiej rydz niż nic, jednakże przy dzisiejszych cenach, gdy litr mleka kosztuje ponad 40 talonów, a paczuska (200 g) masta już 116 talonów, to nie jest dostatecznie. Tym bardziej, że przecież opłaty: za mieszkanie, prąd, telefon pochłona to wszystko. Pracujący mąż i żona muszą ponadto kupić dwa bilety miesię-

czne trolejbusowo-autobusowe, więc prawie tysiąc talonów na to wydadzą. Z głodu ta rodzina nie umrze, ale o dobrobycie nie ma tu mowy. Przypominamy, że osoby starsze się o pomoc państwa, muszą w miejscu pracy kobiety matki złożyć podanie o raz zaświadczenie ze starostwa o składnicy rodziny, a także zaświadczenie z miejsca pracy męża o wielkości zarobków. Należy też pokazać księżeczkę mieszkaniową, że jest opłacone komornie. Rodziny wielodzietne mające troje lub więcej dzieci (do 16 lat, a studenci i uczniowie do 21 lat) od 1 listopada do trzeciego i każde następane dziecko płaca tylko 50 proc.

Spółeczeństwo i rodzina

za gaz ziemny. Mówiąc o socjalnym zasiłku dodamy, że jeśli dziecko ma więcej niż 16 lat, ale nigdzie się nie uczy i nie pracuje bez poważnych ku temu powodów, zostaje pozabawione tego zasiłku. Z kolei, jeśli kobieta przebywa w domu ze względu na to, że opiekuje się dzieckiem lub innym członkiem rodziny, inwalidą I—II gr., czy też jest na bezpłatnym urlopie ze względu na poważne okoliczności rodzinne, to we wszystkich tych przypadkach pozostaje za nią prawo do otrzymywania zasiłku państwowego. Podanie o zasiłku do swojej księgowej należało składać w listopadzie, jednakże w drodze wyjątku można to uczynić i w grudniu. Opłaty dokonają się razem za listopad i grudzień br. W styczniu być może zostaną „rozmrózony” nasze wypłaty oraz emerytury i otrzymamy jakieś podwyżki.

A teraz kilka słów o tych, których nie dotyczy żaden paragraf uchwały rządowej i nie mają prawa do żadnych ulg w opłatach, bo otrzymują nie 3.750, a powiedzmy 3.758 czystego dochodu na osobę, czyli ogółem na 4 o-

soby (mąż, żona plus dwoje dzieci) jest w tej rodzinie nieco ponad 15 tys. talonów. Wszystkie opłaty plus transport miejski wyniosą około 5 tysięcy. Pozostaje 10 tys. talonów. A jakie to jest życie, gdy miesięcznie przypada na osobę 2—2,5 tysiąca — nie musimy tłumaczyć. Jeszcze w październiku w instytucjach socjologii obliczono, że najskromniejszy kosztów rodzinny powinien zawierać po 6 tys. na osobę. Pionowano własnie takie minimum socjalne. Niestety, jak dotychczas troskę o obywatela odsuwano w rządzie na ołtarzy planu, mimo alarmów prasy, naukowców, medyków. A tu doszły takie kłopoty rodzinne, jak trudności z utrzymaniem czystości na co dzień, że zwalczaniem insektów. Telefonuje do redakcji kobieta i płacząc opowiada, że jej córka, mająca bardzo długie włosy, przyniosła ze szkoły gnidy, wazy, bo prawie cała klasa skrobie się. Nikt nie ma możliwości często i dobrze wymyć głowy. Otóż zwróciła się kobieta do apteki po jakiś środek. Aptekarka powiedziała, że mają „czemeryczną wodę”, kosztującą 14 talonów. Gdy kobieta zapłaciła w kasie i otrzymała ten środek, schwyła się za głowę — była to małeńka buteleczka, zawierająca zaledwie 40 ml tej wody.

Co najmniej 5 takich buteleczek potrzebowałabym, żeby jeden raz wysmarować włosy mojej córce. A będą musiały uczynić to kilkakrotnie. Skąd taka cena? — skarżyła się kobieta — proszę, napiszcie, że takie rzeczy apteki powinny darmo wydawać a środki na to musi znaleźć Ministerstwo Opieki Społecznej z budżetu państwa. Wkrótce bowiem wszawica zlapie całe społeczeństwo.

Oto więc jeszcze jeden problem rodzinny, o którym w innym wypadku, być może, przemilczelibyśmy, ale dziś życie wymaga, by głośno o tym mówić.

Jak wiadomo, w październiku przy rządzie republiki utworzono Radę Opieki i Troski, stawiającą sobie za cel niesienie pomocy osobom, nie mającym stałego meldunku i miejsca zamieszkania, byłym więźniom, wólcącym i bezdomnym, ludziom, o których pisarz powiedział, że są „na dzień”. Firmy oraz spółki akcyjne przelewają znaczne środki na konto bankowe tej Rady. Nie ma dwóch zdań — pomoc owym ludziom jest niezbędna. Potrzebne są i domy noclegowe i jadłodajnie, w których będą bezpłatne posiłki, trzeba też wspierać dzieci i żony osób odbywających karę w więzieniach. Ja jednak głoszę za pomocą także rodzinie normalnej, tak zwanej pomyślnej, zwykłej statystycznej. Uważam, że czas stanąć w jej obronie, bo teraz stało się jej niewymownie ciężko żyć. Praktycznie mąż i żona przestali uczęszczać do kina i teatru, nie mają pieniędzy na prasę, na inne rozrywki kulturalne, ledwo — ledwo wiąza koniec z końcem, były tylko nakarmić i ubrać dzieci. Jeśli ta przeciętna statystyczna rodzina znajdzie się w ostatecznej niedzy, będzie to oznaczone, że społeczeństwo nie ma mocnego fundamentu, że jest ono w kryzysie. Tak więc prawie każda rodzina potrzebuje pomocy materialnej.

Jadwiga PODMOSTKO

Badania operacyjne. Służą przygotowaniu racjonalnej i optymalnej w danych warunkach decyzji — jak zrealizować zamierzone przedsięwzięcia przy zastosowaniu metod matematycznie statystycznych, których użycie wymaga najczęściej wykorzystania elektronicznych maszyn cyfrowych. Badania operacyjne posługują się modelowaniem matematycznym przy wykorzystaniu osiągnięć teorii prawdopodobieństwa, teorii gier i innych dziedzin, co umożliwia określenie stopnia ryzyka i uwzględnienia go przy podejmowaniu decyzji, realizacji zamierzonego celu przedsięwzięcia.

Bank. Organizacje powoływane do prowadzenia operacji pieniężnych, gotówkowych i kredytowych oraz świadczących usługi dla przedsiębiorstw i osób w przedmiotowym zakresie. Bank jest samodzielną i samofinansującą się jednostką organizacyjną posiadającą osobowość prawną oraz działającą w oparciu o ustawę p.t. **Prawo bankowe.** Banki mogą tworzyć spółki prawa handlowego i cywilnego oraz spółdzielcze, a także realizować z innymi podmiotami przedsięwzięcia gospodarcze, świadczyć usługi konsultacyjne w sprawach finansowych, czy podejmować działalność gospodarczą, tworzyć i likwidować za granicą oddziały, być akcjonariuszami zagranicznych banków i przedsiębiorstw działających w kraju. Bank mo-

ga zakładać osoby prawne i osoby fizyczne, z tym że liczba założycieli nie może być mniejsza od trzech, gdy założycielami są osoby prawne. Jeśli założyciela, mi są osoby fizyczne, musi ich być nie mniej niż dziewięć. Prawo bankowe nadzoruje działalność banków, oddziałów i przedstawicielstw zagranicznych. Prawo bankowe precyzuje ustawowe zasady tworzenia banków z udziałem kapitału zagranicznego, uściśla obszar działalności zastrzeżonej dla banków. Uregulowania prawne wzmocniają ochronę interesów obywateli oraz możliwości tworzenia się rynku usług bankowych, świadczonych przez banki.

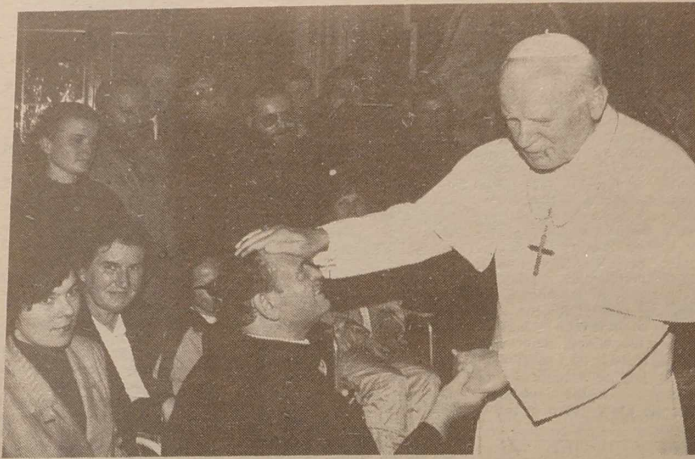
Bank Światowy. — World Bank. Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju (IBRD) popularnie nazywany Bankiem Światowym jest międzynarodową finansową instytucją umiejscowioną w Waszyngtonie. Celem Banku Światowego jest przyczynienie się z pomocą w podnoszeniu produktywności i dochodów oraz redukcji ubóstwa w krajach rozwijających się. Został on założony w 1945 r. na podstawie planu ustalonego na Konferencji w Bretton Woods w 1944 r. Bank w oparciu o posiadane zasoby udziela kredytów krajom rozwijającym się, które gwarantują ich racjonalne wykorzystanie. Fundusze Banku operują się przede wszystkim o wpływy ze sprzedaży obligacji na głównych światowych rynkach kapitałowych. Projekty popierane przez Bank Światowy uzyskują pierwszeństwo wśród partycypujących państw i są zazwyczaj dobrze planowane i nadzorowane.

Ceny grudnia

Urząd cen i konkurencji Ministerstwa Gospodarki informuje, że na 2 grudnia obowiązywały następujące ceny:

Pieczywo:					
Chleb „Rugelis”	kg	30			
Chleb „Boćmu”	kg	32			
Usługi komunalne:					
Czynsz państwowego funduszu mieszkaniowego	1 m ²	1,50			
Taryfa wydatków eksp. dla właścicieli mieszkań prywatnych	1 m ²	0,80			
Zaopatrzenie w gorącą wodę (stałe)	osoba	150,1			
Zaopatrzenie w wodę zimną (stałe)	osoba	98,78			
Ogrzewanie mieszkania (sezonowo)	1 m ²	10,40			
Śmieciarka (stałe)	osoba	22,20			
Winda	osoba	90			
Hotele:					
Jednospobowy pokój w hotelu klasy I	doba	500			
Pralnie:					
Pranie i kroczenie bielizny	kg	58			
Pranie bielizny bez kroczenia	kg	54			
Pralnie chemiczne:					
Praszc zimowy wełniany	szt.	250			
Garnitur męski					

połwieńniany	szt.	160			
Fryzjerie:					
Uczesanie męskie (najtańsze)	osoba	40			
Ondulacja chemiczna	osoba	300			
Transport:					
Jednorazowy bilet komunikacji miejskiej	sztuka	8			
Miesięczny bilet komunikacji miejskiej	sztuka	270			
Zajęcie taksówki	osoba	30			
Jazda taksówką	km	30			
Wezwanie taksówki	sztuka	40			
Opłaty rynkowe:					
Sprzedż towarów przemysłowych	miejsce	15			
Sprzedż owoców, warzyw i innych art. spożywczych	miejsce	16			
Sprzedż kwiatów	miejsce	16			
Marże handlowe w przedsiębiorstwach żywienia zbiorowego:					
Marże w stołówkach robotniczych	proc.	30			
Marże w restauracjach	proc.	160			
Marże w stołówkach miejskich	proc.	130			
Usługi pogrzebowe:					
Najtańsza trumna	sztuka	5248			
Najdroższa trumna	sztuka	6062			
Wynajęcie karawanu	godz.	1086			
Wynajęcie najtańszej sali	godz.	37,75			
Wynajęcie najdroższej sali	godz.	166,6			
Kopanie mogiły	sztuka	1098			

To wydarzenie miało miejsce w Rzymie w dniu 25 października 1992 r. Ojciec Święty błogosławił o. Romana Dziekana na rewidykację Prowincji Litewskiej OO. Bonifratrów w Wilnie.

W ubiegłym tygodniu w Wilnie bawili o. ROMAN DZIEKAN, prowincjał Prowincji Warszawskiej Zakonu OO. Bonifratrów oraz o. TEODOR KSIĄŻKIEWICZ, przeor Konwentu w Warszawie, proboszcz parafii św. Jana Bożego, Towarzyszyli im pan ROMAN GUŁA, doradca ministra w Departamencie Konsularnym i Wycho-
dźstwo MSZ RP.

Z DZIEJÓW ZAKONU

Poniższe wiadomości pochodzą z książki Stefana Rosiaka pt. „Bonifratrzy w Wilnie” (1635—1843—1924). Wydana została w 1928 r. staraniem Konwentu Wileńskiego OO. Bonifratrów, a Hoczona w wileńskiej drukarni „Ruch” przy ul. Tatarskiej 6.

Juz że wstępu dowiadujemy się, że wśród instytucji zakonnych, powstałych w łonie kościoła katolickiego, w dziedzinie opieki nad chorymi poważnie stracił Miłosiernych, w Polsce Bonifratelami lub Bonifratrami nazywani. Szpitale tego zakonu są pierwszymi tego rodzaju instytucjami w pojęciu nowoczesnym. Bonifratrzy w pewnym okresie przodowali w leczeniu szpitalnym, mieli w swych szeregach znakomych lekarzy, pierwsi wprowadzili dzienniki chorób.

Zresztą Bonifratrzy tym się różnią od innych zakonów, że wśród innych ślubów składają ślubowanie służby chorym i pielęgnacji w szpitalach, prowadzonych przez klasztorach, z których najstarszym był założony w 1540 roku w Granadzie.

Największy rozwój zakonu w Polsce przypada na wiek XVIII. Opiekunami jego byli przeważnie duchowni, a z osób świeckich największą opieką otaczał Bonifratrów król Jan III Sobieski, nadając im nowe przywileje i potwierdzając dawne.

Przed przybyciem OO. Bonifratrów do Wilna istniały tutaj instytucje, noszące, co prawda, nazwę szpitali, w rzeczywistości będące raczej tylko przytułkami dla nieuleczalnie chorych i starców. Był przecież najstarszy szpital wileński Hioba i Marii Magdaleny, ufundowany w 1514 roku przez kanonika Marcina z Dusznik był szpital ufundowany w 1535 r. przez króla Zygmunta I. Instytucje te jednak dalekie były od stawianych im wymagań, słynęły z ubóstwa.

Współczesny powstaniu konwentu Bonifratrów w naszym mieście brat Ciosnowski w żywo, cię św. Jana Bożego w r. 1645 tak oto opisuje i ocenia znaczenie sprowadzenia Bonifratrów na Litwę: „Cieszyło się już królestwo Polskie Krakowskim Zebry, dowskim i Lewickim zgromadze, niem zakonu tego, naprzytyło się, z jaką pilnością ci Bracia około chorych starania czynili, gdy Polscze przyłączone wielkie Xęstwo Litewskie, i insze Państwa, jeszcze bez tego Zakonu zostawały. Aż zdarzył P. Bóg, że w Roku 1635, dnia 2 kwietnia, Jaśnie Oświecony J. M. X. Abraham Woyna, biskup Wileński, po dzia dzień szersztywie żyjący, Prymas Wielkiego X. Litewskiego: do Wilna ich wezwanych

wprowadził, i dostąpił funduszem opatrył...”

Przywilejem fundacyjnym biskup oddał Zakonowi kościółek św. Krzyża, sąsiedni drewniany dom kaznodziei, murowany dom wzniesiony ze składek duchowieństwa wileńskiego (w nim własnie zakon urzędził szpital).

W grudniu dobroczynny prócz biskupa Abrahama Woyna (oddając własny majątek Szksztele—Krzyżaki, przekazał leżące w pobliżu klasztoru place z własnym pałacem), byli w różnych latach: biskup Jerzy Tyszkiewicz, ks. Stanisław Woyna, Stanisław

niez nie szczydli murów świątyni i klasztoru Bonifratrów.

A propos kościoła, oto cytat z książki Stefana Rosiaka: „Skromne i niepozorne mury, kryjące się w cieniu drzew, zawierają w swem wnętrzu skarby dla wiernych wyznawców wiekoma katolickiego. Tutaj w kościele otarzu panuje M. Boża, Uzdrawienie Chorych, na Litwie Bonifraterską zwana, a mająca opinię, że jeszcze nikomu nie odmówiła miłosierdzia swego...”

Prócz cudownego obrazu, pod swą pieczę mają synowi św. Jana także i wodę, ochrzoną imieniem swego patrona i założyciela zakonu. W podziemiach kościelnych bije źródło krystalicznie czystej wody, nakryte z kościoła studzienką. Woda ta cieszy się u wiernych opinią pomocnej w różnych dolegliwościach, zwłaszcza oczu...”

Bonifratrzy w Wilnie

i Helena Omusicy, kanonik Aleksander Giedroyc Stefan Boksza, Michał Kaszyc, Konstanty i Teresa Brzostowscy i wielu innych. Tragiczne wywołanie nie omiatały wileńskich Bonifratrów. W sierpniu 1655 r. Kozacy zajęli Wilno pałac, rabując i niszcząc wszystko oraz mordując bezbronną ludność. Męczęńska śmierć spotkała wielu braci. Podobnie rzecz miała podczas najazdu Szwedów, podczas innych kataklizmów. Pożary wileńskie rów-

niac, zwłaszcza oczu...”

Bonifratrzy z latami zyskiwali wśród ludność. Wilna coraz większą popularność i zaufanie. Nie, siety, to zaufanie w epoce, gdy w Wilnie katolicyzm był synonimem polskości, przyczyniło się do przesładowania przez rząd carski zakonu Bonifratrów.

Po burzach dziejowych, gdy Polska odzyskała niepodległość, odrodziła się prowincja polska OO. Bonifratrów. Najważniejszą dziedziną ich działalności nadal

VILNIANA

pozostawało prowadzenie szpitali, niesienie pomocy chorym.

CELE WIZYT

Na temat odwiedzin Wilna rozmawiam z O. Romanem DZIEKANEM: — Przyjechalismy po to, by rozpocząć pertraktacje na temat odrodzenia konwentu, a może nawet — Prowincji Litewskiej. Wcześniej nawiązaliśmy bardzo sympatyczne kontakty z Ministerstwem Spraw Zagranicznych w Polsce, konkretnie z p. Romanem Gułą który nam towarzyszył podczas wizyt w urzędach wileńskich. Zostaliśmy przyjęci przez ambasadora, konsula RP, dyrektora Filharmonii Narodowej w której gestii dotychczas znajdował się kościół Bonifratrów. Spotkaliśmy też bardzo życzliwych nam tu Płaków, Wszgacy, z którymi stykaliśmy się, są za tym, aby objawie Bonifratrzy wznowili swą działalność charytatywną na terenie Wilna i Wileńszczyzny.

Mamy nadzieję także na spotkanie z arcybiskupem wileńskim Audriusem Bakisem, Uprednio, ponieważ nie było Ekscelencji w Wilnie, pozwoliliśmy sobie złożyć wizytę nuncjuszowi, który bardzo ucieszył się z tego powodu i jak zapewnił, byłby bardzo rad, jeśliby Bonifratrzy wrócili na teren Wilna, na teren Litwy. Tu warto przypomnieć fakt, że nuncjusz papieski pochodzi z tego kraju, z którego wywodzi się św. Jan Boży, założyciel naszego zakonu, mianowicie z Hiszpanii.

przez kogoś niepowołanego spe. netowane. Nie wiadomo, czego tam szukano. Mczna jedynie się domyślić.

Jak wspomnieliśmy na początku, poprzez nawiązanie kontaktów z MSZ w Polsce, dołączyła się do nas grupa SOS działająca charytatywnie przy Ministerstwie Opieki Społecznej samego pana ministra Jacka Kuronia. Przenażyła ona dary dla dzieci wileńskich. Przywieźliśmy pierwszy, co prawda niewielki transport. Przenaczyliśmy najbiedniejszym dzieciom (od, red, dary ubrania, odżywkę, witaminizowane, zabawki, olówki itd. przekazane zostały do domu dziecka nr 12). Chcielibyśmy w dalszym ciągu współdziałać w ten sposób, a czynilibyśmy to jeszcze bardziej efektywnie, jeśli rzeczywiście będziemy mieć miejsce na terenie Wilna, mielibyśmy wyszukiwania dzieci, tych najbardziej potrzebujących ludzi, żeby ich wesprzeć.

Spotkaliśmy się także z merem m. Wilna, który bardzo życzliwie nas przyjął, oddał słuch do dalszego działania. Nie mieliśmy problemu porozumiewania się z panem merem, Arunasem Szarasem, który świetnie mówi po polsku. Powiedział nam, m.in., że w tym roku Kuria Wileńska oddatych zostało pięć obiektów sakralnych, wśród których jest również nasz kościół. W tej chwili we władaniu tej świątyni i terenu wokół niej jest arcybiskup wileński. Nasze pierwsze rozmowy z ekonomem kurialnym przy arcybiskupie były na temat możliwości odzyskania naszych dóbr. Wynikły pewne kwestie, które należy jeszcze omówić. Zdajemy sobie sprawę, że teren jest bardzo atrakcyjny, cieszy się szczególnym zainteresowaniem samych wileńców, w kościele odbywają się koncerty muzyczne. Budynki klasztorne natomiast są bardzo zniszczone, wymagają niezwłocznej troski.

Spodziewamy się jednak, że jeśli arcybiskup przekaze nam te tereny, będziemy zdolni wybudować także nową cześć, nowe skrzydło, by tam rozpocząć działalność charytatywną.

Mysłymy również zwrócić się o pomoc do braci innych prowincji. Zainteresowanie w ogóle jest bardzo duże, jeśli chodzi o teren wschodni. Np. prowincja austriacka ma nawet rodzinę tutaj, na Wileńszczyźnie i bardzo życzliwie patrzy na powrót Bonifratrów do Wilna, jest gotów kogoś oddelegować, a co najważniejsze — wesprzeć finansowo, bo taka potrzeba, jak widzimy jest niezbędna.

Chcielibyśmy więc rozwijać tu działalność, żeby była ona rzeczywiste taka, jaka miała miejsce dawniej. Niech miłosierdzie Boże szczy się niech będzie niesione ludziom poprzez zakonników, poprzez kościoły...

Wstępie cytowanej książki autor napisał takie oto słowa: „Obok nielicznych klasztorów, co przetrwały burze dziejowe, powstają nowe, a także wracają przy konnicy do swych dawnych klasztorów macierzystych, skąd ich wypędziła złość ludzka.

Takim powrotem jest wznowienie Konwentu Wileńskiego...”

Napisane to zostało przed 65 laty. Złość ludzka wygnana wraz z wybuchem ostatniej wojny OO. Bonifratrów z Wilna. Osiedlili się zasadniczo w Łodzi. Uprawiają ziółocelnictwo, niosą pomoc biednym i cierpiącym. Mamy na dzieje, że dobrać ludzka sprowadzi ich z powrotem do Wilna.

OO. Bonifratrzy — Roman Dziekan i Teodor Książkiewicz w towarzystwie przedstawiciela MSZ RP Romana Guły (pośrodku) przy wileńskim kościele św. Krzyża-Bonifratrów.

Wileński Dom Dziecka nr 12 odebrał dary przywiezione przez OO. Bonifratrów od polskiej grupy SOS.

Kronika pamięci: wiarusów imiona

W Rudominie powstało Koło Żołnierzy Września

Uczestnicy wojny obronnej 1939 r., mieszkający w Rudominie w rejonie wileńskim, zebrali się z inicjatywą Moch ziomka Konstantego Moch, byłego strzelca 1 Pułku Piechoty Legionów w Wilnie który z walkami przeszedł szlak bojowy 1 Dywizji Piechoty Legionów Józefa Piłsudskiego. Był w niewoli niemieckiej w Ostaszku. Następnie do powrocie walczących Armii Krajowej. Rudomińscy kombatanicy postanowili założyć Koło Żołnierzy Września i ubiegać się o przyznanie im medali „Za udział w wojnie obronnej 1939”. Czas zatart w pamięci wiele wydarzeń wojennych, których uczestnikami byli, dlatego też dzisiaj podajemy ich krótkie, lakoniczne wizytówki:

...Rumald Salomanowicz ur. w 1916 r., w Sokolnikach, pow. wileńsko-trockim. Do służby czynnej w Wojsku Polskim został powołany jesienią 1937 r. do artylerii przeciwlotniczej na Poruban-ku w Wilnie Tu została do wołna. Jako bombardier dwa tygodnie bronił Warszawy. Miesiąc był w niewoli niemieckiej. Po powrocie w następnych latach należał do 3 Brygady AK „Szczerbeca”.

...Jan Zebiałowicz ur. w 1913 r., we wsi Doubiany pow. wileńsko-trockiego. Służbę czynną w Wojsku Polskim rozpoczął w listopadzie w 1934 r., w 8 Pułku Ułanów Księcia Józefa Poniatowskiego w Krakowie. 24 sierpnia 1939 r. jako ułan został zmobilizowany na wojnę do 13 Pułku Ułanów w Nowej Wilejce. Walczył pod Piotrkowem Trybunalskim, Wyszkowem i in. Był w nie-

woli niemieckiej. ...Aleksander Choroszewicz ur. 1914 r., również we wsi Doubiany pow. wileńsko-trockiego 2 kwietnia 1937 r. został żołnierzem 6 Pułku Piechoty Legionów w Wilnie, w kompanii ciężkich karabinów maszynowych. Dobrze pamięta dzień 1938 r., gdy jako starszy strzelec stał na warcie przy Sercu Marszałka Józefa Piłsudskiego, i prochach Jego Matki w Wilnie. 22 sierpnia 1939 r. został zmobilizowany do 6 pp. Legionów i w składzie 1 Dywizji Piechoty Legionów Józefa Piłsudskiego walczył pod Domanicami, Katuszynom i in. Po rozbrojeniu przez Sowie- tów wrócił do domu.

...Bolesław Jagiełło ur. w 1916 r., w zaścianku Łuk- szyna, pow. wileńsko-trockim. Do czynnej służby wojsko- wej w Wojsku Polskim został powołany 14 lutego 1938 r. do 1 Pułku Artylerii Prze- ciwlotniczej, który się mieścił przy ul. Rakowieckiej 12 na Mokotowie w Warszawie. Był starszym bombardierem sekcji nasłuchowej. Do 27 września 1939 r. bronił War- szawy. Został lekko ranny w lewą rękę. We Lwowie tra- fił do niewoli sowieckiej. Za zegarek przekupił strażnika i wy dostał się na wolność.

...Michał Salomanowicz ur. w 1908 r., we wsi Sokolniki pow. wileńsko-trockiego. W Wojsku Polskim znalazł się w październiku 1929 r. służył w 4 Pułku Ułanów Zaniemeń- skich w Wilnie, który był rozlokowany za obecnym Pa- łacem Sportu. 24 sierpnia 1939 r. jako kapral został zmobilizowany do żandarmerii wojskowej w Nowej Wi- lejce przy ul. M. Konopnic-kiej. Następnie walczył pod Warszawą.

...Józef Kilkowski ur. w 1916 r., we wsi Kozarezy, pow. Osmiana. 20 marca 1939 r. został powołany do służby czynnej do 7 kompanii 1 Pułku Piechoty Legionów w Wilnie. Jako strzelec walczył na froncie w szeregach 1 Dy- wizji Piechoty Legionów Józe- fa Piłsudskiego pod Katuszy- nem, Domanicami i in.

...Jan Karpowicz ur. w 1915 r., w Wilkiskach w re- jonie sołecznickim. W marcu

1939 r. został żołnierzem 1 Pułku Piechoty Legionów w Wilnie. Służył w kompanii ciężkich karabinów maszyno- wych. Podczas wojny walczył w składzie 1 Dywizji Piecho- ty Legionów Józefa Piłsud-kiego pod Wyszkowem, War- szawą i in. Był w niewoli so- wieckiej w Ostaszku. W 1945 r. został wywieziony przez NKWD do Tuły i 2 lata był w łagrze, pracował w kopalni.

...Wacław Komarowicz ur. w 1913 r., w Podborzu w re- jonie sołecznickim. W 1935 r. został powołany do czyn- nej służby w Wojsku Pol- skim do 5 Pułku Piechoty Le- gionów w Wilnie. Jako kap- ral służył w 4 kompanii cięż- kich karabinów maszyno- wych. 29 sierpnia 1939 r. zo- stał zmobilizowany do 77 pp. w Lidzie. Walczył pod Piot- rkowem Trybunalskim, Łowi- czem, Tomaszowem, Mławą.

Rudomińscy kombatan- ci na prezesa miejscowego Koła Żołnierzy Września wybrali Bolesława Jagiełłę.

W toku przygotowania tej publikacji poznaliśmy kolejne imiona żołnierzy Września, którzy również ubiegają się o przyznanie im medali „Za udział w wojnie obronnej 1939”. Są to m.in. Jan Sze-łbak, starszy ułan 4 Pułku Ułanów Zaniemeńskich w Wilnie, który był w składzie (taborów — kolumna 318. Pan Jan mieszka w Gierdziejow- czech w rejonie oszmiańskim na Białorusi. Dlatego też je- go ankieta z prośbą o przyz- nanie medalu „Za udział w wojnie obronnej 1939” za pośrednictwem Konsulatu Generalnego RP w Wilnie zosta-ła przesłana do Ambasady RP w Mińsku, ponieważ mo-że być rozpatrzona przez pol-ską placówkę znajdującą się na terenie Białorusi, gdzie właśnie mieszka Jan Sze-łbak. Do Ambasady RP w Mińsku w sprawie przyznania meda-łu „Za udział w wojnie obr-onnej 1939” powinien tak-

ze zwrócić się Jan Pietkiewicz, żołnierz 5 Pułku Pie- choty Legionów w Wilnie, uc- zestniczący obrony Warszawy, mieszkający we wsi Żwirbli- szki w rejonie oszmiańskim. Podajemy adres Ambasady RP: ul. Rumiancowa 6, 220034 Mińsk, Białoruś. Tel. 33-36-01.

Do Konsulatu Generalnego RP w Wilnie razem z ankietami starych wiarusów z Ru- domina ubiegających się o przyznanie zaszczytnej nagro- dy została przekazana także ankieta żołnierza Wrześnie Stanisława Rwnkiewicza z Zaścianka z Wilna oraz Jana Uścińnicza ze wsi Zaczisze w rejonie wileńskim, który za-łączył list. Dowiadujemy się z niego, że do służby czynnej w Wojsku Polskim pan Jan został powołany 15 lutego 1939 r. Służył w artylerii przeciwlotniczej na Poruban-ku w Wilnie. 25 sierpnia te- goż roku wyruszył na front.

Przebił szlak bojowy spod Wójtowa — koło Warszawy przez Lubelszczyznę, Tomaszów Mazowiecki, Modlin, Radom, Pułtusk, Wyszów, Zamość i Hrubieszów. W Hrubieszowie został rozbroj-ony przez Sowieków. 23 wrze- śnia wjechał z Brześcia do Wilna. Tutaj został aresztowa-ny przez NKWD i wywiezio-ry do Niegoriejowa, skąd po tygodniu przewieziono go statkiem do Kaługi. Dwa miesiące był w niewoli so- wieckiej. Do Wilna wrócił w końcu grudnia 1939 r.

Jerzy SURWIE
NA ZDJĘCIACH: żołnierze Września — uczestnicy zebrania w Rudominie; na fotografii z wojska widzimy Jana Karpowicza (pierwszy od lewej) z Rudomina wraz z towarzyszącymi broni Wacławem Jereniewiczem i Bolesławem Prokopowiczem; Jan Uścińnicowicz w czasach służby czyn-nej.

Fot. Walery Charin

UWAGA! KOMBATANCI 6 PP. LEGIONÓW W WILNIE

Jeżeli jesteście w posiadaniu pamiętek (odznak, dokumentów, zdjęć i in. związanych z historią 6 Pułku Piechoty Legionów w Wilnie prosimy o skontaktowanie się z „Kurierem Wileńskim” — tel. 42-79-48 lub wystąpienie do redakcji [Laisvés pr. 60, w dniach pracy od godz. 10 do 12, XI piętro, pokój 1111]. Można skontaktować się również listownie: 2019 Lietuvos Respublika, Vilnius, Laisvés pr. 60 „Kurier Wileński”, „Kronika pamięci”.

O powyższy kontakt prosimy także kolekcjonerów militariów. Pamiętki po 6 pp. Legionów w Wilnie potrzebne są dla opra- wywanego stoiska o historii tego pułku.

Powstaje także wileńska lista byłych żołnierzy 6 pp. Legionów — żywych, poległych, zaginionych i zmarłych po wojnie. Informacje o nich prosimy nadsyłać pod powyżej wskazanym adresem. Z góry dziękujemy!

OKAZYJNE ZNACZKI

Ministerstwo Łączności emitowało biletek z okazji tysiąclecia prawosławia na Białorusi. Zeby jednak nie skrzywdzić wiernych innych konfessji, proponuje się przystąpić do emitowania znaczków poświęconych białoruskim katolikom, unitom i, reformacji.

FILM O GETCIE

W Białoruskim Towarzystwie

Przyjaźni i Węzi Kulturalnych z Zagranicą odbyła się prezentacja dokumentalnego filmu pt. „Ka- dyusz”. Opowiada o tragedii w Mińsku podczas ostatniej wojny. Naoczni świadkowie przytaczają fakty, których oficjalna propa- ganda niegdyś... nie radziła wspominać.

Sponsorem filmu jest wspólne białorusko-polskie przedsięwzię- stwo „Concor”.

PRZEPIÓRKI W MODZIE

Fermę hodowli przepiórek za-łożono w gospodarstwie „Swie- tez” w rejonie nowogrodzkim. Hoduje się na razie 3 tysiące ptaków. Najbliższy plan wynie- sja 12-13 tysięcy. Dietetyczne wszystkim dziecięce zakłady le- cznicze Grodna i Mińska.

Władysław SZABŁOWŃSKI

Więści z Białorusi NOWA MAPA

Wkrótce ma ukazać się unikal- na mapa anomalnych zjawisk na terenie republiki oraz miejsc, gdzie stwierdzono kontakty z kos- mosmami. Pracuje nad nią geofizy- cista i psychologowie. Na mapie oz- naczono zostaną nie tylko niebez- pieczne z punktu widzenia geo- fizyki odnoki lecz i zabudowania,

które mogą runąć pod działaniem anomalnych zjawisk.

PRZYSZLI DYPLOMACI

Na wydziale historycznym Uni- wersytetu Białoruskiego powo-łano nowy podrzydział-stosunków międzynarodowych. Przygotowy- wani tu będą pracownicy placó- wek dyplomatycznych w pierwszej kolejności w Polsce, Niemczech, Francji i in.

Wracając do tematu

Bezwyznaniowiec...

W 70 rocznicę śmierci Gabriela NARUTOWICZA

„Brat Stanisława, Gabriel Narutowicz, przejął dla dobra Państwa Polskiego; w grudniu 1922 roku został pierwszym prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej, niestety, po dwóch dniach zginał z ręki terrorysty”. (Mindaugas Tamoliūnas — pracownik naukowy Instytutu Historii Litwy, art. „Syn o ojcu”, zam. w „Kurierze Wileńskim” 2 września 1992 r.)

Otóż, za wywołaniem, chciałabym pana historyka M. Tamoliūnasa dopełnić i uzupełnić w temacie zabójstwa pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej — Gabriela Narutowicza. Zwłaszcza, że zbliża się 70 rocznica jego śmierci. Gabriel Narutowicz został zamordowany 16 grudnia 1922 roku w Warszawie, w trakcie wernisażu w Towarzystwie Sztuk Pięknych w Zachęcie. Stało się to jednak nie w dwa dni (jak pisze pan historyk) po wybraniu go na prezydenta. Narutowicz został wybrany na prezydenta 9 grudnia 1922, zamordowany, jak już wspominałam — 16 grudnia 1922.

Kim był ów „terrorysta”, kto dokonał zbrodni na osobie pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej?

„Leżałem w łóżku podczas wyboru Narutowicza, ale wiem z opowiadania, co się działo na placu Trzech Krzyży. Mam wrażenie, że jej wódz był klerykałny odłam reencji. I również z tego, co doszło moich uszu o Niewiadomskim, sądzę, że ksiądz w sutannie, a był nim ksiądz Lutostawski, odgrywał rolę hipnotyzera. Nie chcę bynajmniej po wiedzieć, że Lutostawki do czegoś namawiał tego rozklekatego historyka, jakim był Niewiadomski. Na to był za mądry i za zręczny. Ale — wyobraźmy sobie niewielkie kółeczko, w którym rozmowa toczy się w duchu poglądów Niewiadomskiego: ktoś wymienia to lub inne nazwisko spośród „wrogów ojczyzny” (będących u steru rządów), ktoś inny dodaje, iż warto byłoby usunąć takiego człowieka i nawet w imię zamilowania w paradoksach rozwija jej myśl i sypie dowcipami, inni jeszcze coś dorzucają, ksiądz Lutostawski, jako apostoł miłości Chrystusowej na tym padole placu, robi gest jednocześnie sympatyzujący z wrogiem stanowiskiem, ale potępiający tego rodzaju czyn niechrześcijański, i znówu gest powolny z podkreśleniem pozytywności, z paru wyrazami, pomimo potępienia, jak klin w drzewo wbiłajmy się w mózg rozklekotany Niewiadomskiego. Klerykałna endecja objęła batutę manifestacji, a za nią szły zastępy dewocjki różnych odcieni. W głębi czułem pospolite ruszenie przeciwko bezwyznaniowcy. A kiedy podczas pogrzebu opuszcim urzędowe miejsce w orszaku za trumną, zwabiony chęcią dowiedzenia się, co mówią reszce ze-

brane, zaraz na początku usłyszałem jak kumoszka, mam wrażenie z jakiegoś Powiśla, opowiadała innym stojącym wzdłuż trotuaru: „...diabłu zaprzedałby duszę!” I w innych punktach na bogu Ordynackiej, około hotelu Bristol, słyszałem wśród ludzi rozmowy z akcentem oburzenia o charakterze zmasowanego, jacyś stary rzemieślnicy, jakies żony drobnych oficyalistów. Wiśe o bezwyznaniowcu Narutowicza rozeszła się szeroko, służyła jako wyjaśnienie i uwieśnienie czynu...

Poształem przy przekonaniu, iż ręce zrzęczniejsze niż prowdyrow endeckich inscenizowały rzecz całą. Endecja służyła jako narzędzie i parawan! I pan Gabriel spodziwał się jakiegoś ciostu... Otrzymał liczne pogroźki.

Kiedy siostrzenica Zosia Kodisówna i przyszła jego synowa, obawiając się jakiegoś napadzi, błagały go, żeby nie wyjeżdżał bez otoczenia ochronnego, odrzekł z gniewem: „Myślicie, że będę naśladował Skaloną?” (Skalonę wydział w otoczeniu strazy konnej).

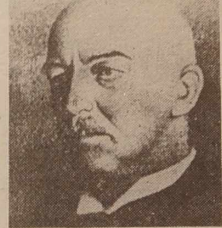
Śmiało i spokojnie oczekiwał możliwych wydarzeń”.

Przytoczony wyżej opis jest pióra współczesnego Narutowiczowi słynnego polskiego ekonomisty — Ludwika Krzywickiego. Cytowany wyżej przez niego zamachowiec — Niewiadomski (Elihu) był artystą-malarzem wyraźnie cierpiącym na nadwrażliwość.

Kim był z zawodu Gabriel Narutowicz? I co znaczący ów gniew pewnych odłamów ówczesnego społeczeństwa polskiego obróbcy przeciwko niemu jako „bezwyznaniowcy”?

Gabriel Narutowicz urodził się w 1865 roku, należał więc do pokolenia, którego dzieciństwo i młodość kształtowały świeże wspomnienia i gorzkie konsekwencje klęski powstania styczniowego. Narutowicz po ukończeniu rusyjskiego gimnazjum studiował inżynierię lądową i wodną. Początkowo, w latach 1884—1886 studiował w Petersburgu, a następnie na politechnice w Zürichu, w Szwajcarii, uzyskując dyplom inżyniera lądowego i wodnego. Ten dyplom Gabriel Narutowicz uzyskał ze znakomitymi wynikami i opinią rokującego duże nadzieje konstruktora.

Po ukończeniu studiów zamieszkał na stałe w Szwajcarii, w St. Gallen, projektując i kierując tam budową wielu elektrowni wodnych. Jako konstruktor elektrowni wodnych, Gabriel Narutowicz zyskuje sobie szeroką sławę międzynarodową. Wielkie budowy tego typu prowadzi następnie we Włoszech i Hiszpanii. W 1908 r. zostaje profesorem inżynierii wodnej na Politechnice w Zürichu, skupia tam wokół siebie grono współpracowników z różnych państw.

W 1911 roku rząd krajowy Galicji zaprasza go do prac nad wykorzystaniem Dunajca do elektryfikacji tego regionu. W trakcie tej pracy Narutowicz udziela konsultacji naukowych Ludwиковi Politechnice, nawiązuje kontakt z liderem socjalistycznych poglądów społecznych Galicji Ignacym Daszyńskim. Jednak — formalnie — nie wiąże się z żadną partią polityczną. Już wówczas jest szeroko znany ze swoich postępowych poglądów społecznych i wrogosci wobec klerykałizmu.

Podczas I wojny światowej profesor Gabriel Narutowicz staje na czele Polskiego Komitetu Generalnego Pomocy Ojczyźnie w Polsce (tak zwany Komitet w Vevey). W 1920 r. wraca na stałe do odrodzonej, niepodległej Polski. W ówczesnym rządzie Władysława Grabskiego Narutowicz obejmuje resort robót publicznych. W roku 1922 zostaje na krótko ministrem spraw zagranicznych — w gabinecie premiera Nowaka.

Gabriel Narutowicz (w przeciwieństwie do większości znanych w historii dawnej i tej najnowszej działaczy) nie miał ambicji politycznych. Swoją kandydaturę na pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przyjął z oporami i niechęcią. W końcu dał się na tę kandydaturę namówić, do czego skłonił go poseł z „Wyzwolenia”, Stanisław Thugutt.

Kiedy wieczorem, 9 grudnia 1922 r. — do gmachu Ministerstwa Spraw Zagranicznych przybył premier Nowak w towarzystwie marszałków Sejmu i Senatu, żeby zawiadomić elekta o wyborze — jak wspominał potem profesor Nowak — Gabriel Narutowicz był przerażony.

„Zabójstwo Narutowicza, pierwsze w historii państwa polskiego mord polityczny dokonany na osobie głowcy państwa, wstrząsnął opinią publiczną. Ale, jak pisał później Eugeniusz Kwiatkowski, Polska utraciła nie polityka, bo takich ambicji Narutowicz nie miał, odznaczając się wielką łagodnością, a nawet naiwnością polityczną, lecz znakomitego uczonego, specjalistę, którego wielka wiedza i techniczne doświadczenie było tak wówczas krajowi potrzebne. Profesor Gabriel Narutowicz nie zdążył więc w Polsce stworzyć żadnego własnego ośrodka pracy naukowej, ale wspominać go wśród tych wybitnych uczonych w przeszłości, którzy rozstawiłi nasz naród na obczyźnie” (Robert Jarocki).

Alwida ROLSKA
Repr. W. Charin

DWUPOKOJOWE MIESZKANIE

z częstymi wygodami i działką budowlana w Trokach zamienię na 3-pokoje mieszkanie w Wilnie.

Zwrać się: Utena, tel. (8-239) 4-33-82. (Zam. 1427)

ORGANIZUJEMY WYJAZDY DO PEKINU, STAMBUU.

Zwrać się: Vilnius, tel. 61-60-67 (42-71-78, 74-41-89 po pracy). (Zam. 1426)

uwaga, filatelisci

Światowa wystawa Polska?

Komitet organizacyjny poinformował redakcję, że w maju (od 7 do 16) 1993 r. zorganizowana zostanie w Poznaniu Światowa Wystawa Filatelistyczna Polska'93. Impreza odbędzie się na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich.

„Liczymy, że nasi sąsiady z Litwy zechcą odwiedzić Poznań i zwiedzić wystawę. Poszukujemy możliwości poinformowania wszystkich chętnych, członków regionalnych związków filatelistycznych, a także nie zrzeszonych filatelistów.

Nasza firma odpowiada za część handlową wystawy. Zapraszamy kupców filatelistycznych z całego świata. Spodziewamy się, że około 200 firm zagranicznych oraz administracji pocztowych będzie posiadało stoiska handlowe.

Będzie to doskonała okazja do kupienia i sprzedania swoich znaczków. Zainteresowani mogą zwracać się bezpośrednio do nas pisząc pod adresem:

PROFLEX
skr. poczt. 524
50-950 Wrocław 2
Polska
Tel. i fax (071) 2-05-84
Chcemy dotrzeć do jak największego kręgu czytelników Waszej gazety. Będziemy wdzięczni.

DRUGO KUPUJEMY

czeki inwestycyjne. Płacimy od razu.

Zwrać się: Grygłskes, ul. Vilnits 6a (Dom Kultury), tel. 69-373 w godz. 9—18, w dniach pracy. (Zam. 1407)

KUPIĘ

3-pokoje mieszkanie. Zwrać się: Vilnius, tel. 22-78-41. (Zam. 1389)

KUPIĘ

mieszkanie w Wilnie. Proponować różne warianty wymiany. Może być z częściowymi wygodami.

Zwrać się: Vilnius, tel. 66-04-84 od godz. 10 do 17, 46-61-57 po godz. 10. (Zam. 1411)

SPRZEDAJE SIĘ

mieszkania w m. Visaginas (Smieczkus) 1, 2, 3-pokoje albo zamienię na WAZ, tawnię.

Zwrać się: Visaginas, tel. 3-26-08 kod 8-266. (Zam. 1410)

Advertisement for Top Head hair care products. Features a sunburst logo with 'top head' text. Text: 'Zachodniemiecka firma poszukuje stalego dostawcy (fryzjera) naturalnych włosów ludzkich (warkoczy). Włosy muszą być minimum 25 cm długie, nie obrobione chemicznie (nie farbowane, bez trwałej). Więcej informacji otrzymają państwo pisząc pod adresem: TOP HEAD Beimoorweg 29 a 2070 Ahrensburg Deu German Fax 0410241019 Tel. 0410241017 (Zam. 1370)

UKF 69.05 Znad Wilii Rozgłosnia radiowa

Radio „Znad Wilii” proponuje codziennie od godziny 14.00 do 02.00 stałe audycje informacyjne, retransmisje programów BBC, ogłoszenia, kursy walut, konkursy oraz następujące audycje:

Sobota, 12 grudnia: 21.30 — koncert zyczer, 22.05 — konkurs wędkowany „Sto pytań”, 23.10 — radiodyskoteka, 24.00 — muzyczna noc Jarosława Kamińskiego.

Niedziela, 13 grudnia: 20.30 — konkurs dla dzieci, 22.05 — konkurs wędkowany „Sto pytań”, 23.10 — compact na życzenie.

24.00 — muzyczna noc Jarosława Kamińskiego. Poniedziałek, 14 grudnia: 17.15 — „Sportowy przegląd tygodnia” pr. Jarosława Stefanowicza, 23.10 — „Music — box” wykonawcą na literę „G”, 23.50 — lekcje języka angielskiego — Radio BBC, 24.00 — muzyczna noc Jarosława Juchmiewicza. Dział reklamy Radia „Znad Wilii”: 2029 Wilno, al. Laisves 60, tel. 42-94-57.

SPRZEDAJE SIĘ

kostiumy sportowe, damskie garsonki, linety i szalki (komplety) i inne weryby z dzianiny.

Zwrać się: Vilnius, tel. 42-79-55 od godz. 9—17, tel. 76-65-85 po godz. 18. (Zam. 1430)

NIEDZIELA, 13 GRUDNIA

LTV-1
9.00 - Dziennik. 9.05 - Film dok. 9.40 - Audycja muzyczna. 10.00 - Dla malych i duzych. 11.00 - Jedyn swiat. 11.45 - Niedzielnia muzyka. 12.10 - Rozmowy wileńskie. 12.45 - Koncerty. 14.20 - Zasielki. 14.40 - Wideteka kultury. 16.05 - „Luw”. 16.35 - Audycja religijna. 16.35 - Ojczyzna. 17.25 - Litwa i swiat. 18.00 - Dziennik. 18.15 - Morze. 18.40 - Koncert. 18.55 - Wideo spektakl „Kto siej boi Wirginii Woolf”. 20.25 - 1. 20.00 - Dobranocka. 20.25 - Reklama. 20.30 - Wiadomosci. Opinie. 21.00 - Studio TV. 21.15 - Cd. spektaklu. 23.00 - Film anim. 23.15 - Dziennik wieczorny. 23.30 - Postscriptum.

LTV-2
5.55-9.30 - Program Ostankino. 9.30 - Lietoto. 9.30 - Dobra nowina. 9.50 - Film fab. USA „Przekonywacze”. 10.40 - „Sasiedzi”. 11.00 - Studio MT. 11.45 - W swiecie koszykowi. 12.30-23.50 - Program Ostankino.

Ostankino
6.00 - Godzina duchowosci. 7.00 - Ciagnienie „Sporta”. 7.15 - Melodie ludowe. 7.30 - Plika nozna. Brazylia - Hiszpania. 9.00 - Wczesny raniem. 12.30 - Film anim. 12.40 - Film dok. 15.00 - Klub podroznikow. 16.00 - Panorama. 16.40 - Telegiada. 16.55 - Film W. Disneya. 17.45 - Dziennik. 18.00 - Niedzielnia muzyka filmowy. 19.00 - Film fab. 20.45 - Hiparada moskiewskiego kina. 21.00 - Wyniki. 21.45 - Weekend sportowy. 22.00 - Tenis. 23.00 - Dziennik. 23.20 - Wideoform.

TV Rosji
7.00 - Nowosci. 7.25 - W swiecie sportu. 7.55 - Nam pozwolono. 8.45 - Program „Klucz”. Burza roku 1812. 9.10 - Szelek selek. 9.30 - Film anim. 10.00 - Aty baty. 10.30 - Gledza muzyczna. 11.00 - Film dok. 12.30 - Zyzgak powozdenia. 12.40 - Kwestia chlopska. 13.00 - Nowosci. 13.20 - Nie odrabiasz. 13.35 - Rejzer D. Krasik. 14.20 - Przeruznienie co do zwyciezcy. 14.50 - Przeruz. Donalut. 15.40 - „K-2” przedstawia. Gwiazdy Ameryki. 16.10 - W swiecie zwierzt. 17.10 - Koncert. 18.10 - Klub zohitel lodzi podwodnej. 18.45 - Co dziei swieto. 18.55 - Reklama. 19.00 - Nowosci. 19.20 - Klasyka Hollywoodu. 21.00 - Biuro badań TV. 21.55 - Reklama. 22.00 - Nowosci. 22.25 - Karuzela sportowa. 23.30 - Nocny klub.

PONIEDZIEK, 14 GRUDNIA

LTV-1
9.00 - Program. 9.05 - Zasielki. 9.25 - Zdrowie. 9.55 - 11.15 - Film dok. „Luw”. 18.00 - 15.10 - Przeruz. 18.15 - Wideo filmy. Film dok. 19.15 - Studio Sportowe. 19.55 - Nasz elementarz. 20.00 - Dobranocka. 20.25 - Reklama. 20.30 - Panorama. 21.00 - 01.. 02.. 03.. 21.30 - Przegleda. 21.40 - Filmy K. Zanussiego. Film fab. „Nieosiagaj”. 23.15 - Dziennik wieczorny.

Program Litwy Wschodniej
6.00 - Krok. 7.00 - Poranek tygodnia. Program informacyjny-rozrywkowy w jzykach litewskim, bialoruskim i ukraińskim. 18.00 - Program TVP. 19.10 - Film dok. 20.00 - Program TVP. 21.05 - Oaza M. 21.30 - Audycja muzyczna dla

młodzieży. 22.10 - Program filmowy.

Ostankino
5.00 - Dziennik. 5.20 - Gimnastyka poranna. 5.30 - Poranek. 7.45 - Firma gwarantuje. 8.00 - Dziennik. 8.20 - Popatrzyj, postuchaj. 8.40 - Co? Gdzie? Kiedy? 9.45 - W. Winokur. 11.00 - Dziennik. 11.20 - Ze znakiem „Pi”. 12.00 - Nowe pokolenie wybiera. 14.00 - Dziennik. 14.25 - Rozmatosci TV. 15.10 - Notes. 15.15 - Film anim. „Pszczolka Maja”. 16.05 - Nowe imiona. 16.50 - Technodom. 17.00 - Dziennik. 17.25 - Godzina gwiazd. 18.10 - Przeglad pikarski. 18.40 - J. Panicz. 19.40 - Dobranoc, dzieci. 19.55 - Reklama. 20.00 - Wiadomosci. 20.40 - Film fab. „Blahosti zycia”. 21.00 - Bomond. 21.25 - A jednak. 21.35 - Katalog Federki. 21.55 - Sytuacja. 22.25 - Koncert. Podczas przerwy o 23.00 - Dziennik.

TV Rosji
7.00 - Nowosci. 7.25 - Czas ludzi interesu. 7.55 - Sachalińska zagadka. 11.00 - Film fab. 12.20 - Reporter. 12.35 - Dom towarowy. 12.40 - Kwestia chlopska. 13.00 - Nowosci. 15.00 - Gledza TV. 15.30 - Austriacki film TV „Rodzina Smirnowow: jak zyc?”. 16.15 - Dziennik. 16.30 - Europa-Azja. 17.20 - Panowie - przyjaciele. 17.35 - Nostaligiczne wieczory. 18.05 - Pygmalion. 18.35 - Film anim. „Zagadka kosmosu”. 18.45 - Co dziei swieto. 18.55 - Reklama. 19.00 - Nowosci. 19.20 - Reklama. 19.25 - Film fab. 20.50 - Program „Eks”. 21.00 - Bez retuszu. 21.55 - Reklama. 22.00 - Nowosci. 22.40 - W RN Federacji Rosyjskiej. 22.55 - Temat z wariacjami. W 60 rocznic urodzin R. Szczedrina.

WTOREK, 15 GRUDNIA

LTV-1
9.00 - Program. 9.05 - 01.. 02.. 03.. 9.35 - Telegiada. 9.45 - Jzyk litewski. 10.15 - 10.55 - Studio sportowe. 18.00 - Dziennik. 18.15 - Dni powszednie i swieta. W Niemczynskim domu parafialnym. 19.00 - Gimnazjalisci. 19.25 - Kilka sztychow do kropli szkla. 20.00 - Dobranocka. 20.25 - Reklama. 20.30 - Panorama. 21.00 - Wideofilm „Wladza”. 22.45 - Muzyczne video. 23.15 - Dziennik wieczorny.

Program Litwy Wschodniej
7.00 - Krok. 7.10 - Poranek z TV. Program informacyjny-rozrywkowy w jzyku polskim. 8.10 - Kiedy utrzymy na Litwie B. Fischera? 8.20 - Rolnik. Dla gospodarza, ogrodnika, spolk. 18.00 - Program TVP.

Ostankino
5.00 - Dziennik. 5.20 - Gimnastyka poranna. 5.30 - Poranek. 7.45 - Firma gwarantuje. 8.20 - Film fab. „Imperium”. 8.01 - 9.10 - Przeglad pikarski. 9.40 - Nowe imiona. 10.25 - Film fab. „Blahosti zycia”. 11.00 - Dziennik. 11.20 - Film fab. „Igor Sawowicz”. Odc. 1. 12.25 - Film anim. „Krolowa zabas”. 12.55 - Film fab. „Obcy”. 14.00 - Dziennik. 14.25 - Informacja. 14.45 - Notes. 14.45 - Muzyka R. Szczedrina. 15.15 - Film anim. „Pszczolka Maja”. 16.05 - Nasz klub muzyczny. 16.50 - Ekspres prasowy. 17.00 - Dziennik. 17.25 - Miedzypaństwowy kanal Ostankino. 18.00 - Film fab. „Powrot do Eden”. Odc. 1. 18.50 - Miniatura. 19.00 - Temat. 19.40 - Dobranocka. 19.55 - Reklama. 20.00 - Dziennik. 20.40 - Film autorski. 23.00 - Dziennik. 23.20 - Rewia wojowska. 23.55 - Film fab. „Imperium”. Odc. 1.

TV Rosji
7.00 - Nowosci. 7.25 - Czas ludzi interesu. 7.50 - Film dok. 11.00 - Film fab. „Cucaracza”. 12.35 - Dom towarowy. 12.40 - Kwestia chlopska. 13.00 - Nowosci. 15.00 - Telegiada.

15.30 - Studio „Wzrost”. 16.00 - Dziennik. 16.15 - Panorama prywatyzacji. 16.15 - Cialo - swiatynia ducha. 17.30 - W parlament. 17.45 - Program informacyjno-analityczny. 18.35 - Film anim. 18.45 - Co dziei swieto. 18.55 - Reklama. 19.00 - Nowosci. 19.20 - Reklama. 19.25 - Film fab. „Santa Barbara”. 20.15 - Smutna basz o W. Niekrasowie i A. Galiczu. 21.00 - Polityczny olimp. 21.55 - Reklama. 22.00 - Nowosci. 22.25 - Karuzela sportowa. 22.40 - W RN Federacji Rosyjskiej. 22.55 - G. Rossini na scenie „Nowej opery”. 23.15 - Program muzyczny.

ŚRODA, 16 GRUDNIA

LTV-1
9.00 - Program dnia. 9.05 - Prowincja. 10.05 - Gest. 18.00 - Wiadomosci. 18.15 - Koncert. 18.55 - Program sportowy. 19.55 - Nasz elementarz. 20.00 - Dobranocka. 20.25 - Reklama. 20.30 - Panorama. 21.00 - Klub politykow. 21.40 - Film fab. „Miesto 0”. 23.20 - Wiadomosci wieczorne.

LTV-2
19.10 - Przeglad krajowy. 19.45 - Abecadło zdrowia. 20.00 - Dziennik. 20.35 - Najmieszniejszej Lidze Ameryki. 21.00 - TV film fab. „E-Street”. 21.25 - Koncert. 21.35 - TV film fab. „Sasiedzi”. 22.00 - Aleja Laisvės. 22.20 - Videofilm.

Program Litwy Wschodniej
7.00 - Krok. 7.10-8.30 - Wiadomosci przy anladaniu. Program inf.-roz. w jzyk litewskim i rosyjskim. 18.00 - Program TVP.

Ostankino
4.55 - Program dnia. 5.00 - Dziennik. 5.20 - Gimnastyka. 5.30 - Poranek. 7.45 - Firma gwarantuje. 8.00 - Dziennik. 8.20 - TV film fab. „Imperium” (2). 9.10 - Nasz klub muzyczny. 9.50 - Film anim. 10.10 - Koncert. 11.00 - Dziennik. 11.20 - TV film fab. „Igor Sawowicz” (2). 12.30 - Film anim. 12.55 - TV film fab. „Rodzinnie stepy”. 14.00 - Dziennik. 14.25 - Rozmatosci TV. 15.10 - Notes. 15.15 - Serial anim. „Pszczolka Maja”. 16.05 - Program dla dzieci. 16.50 - Ekspres prasowy. 17.00 - Dziennik. 17.20 - Na swieto paistwowe Kazachstanu - Dzień republiki. 17.40 - W studiu prezydenta Kazachstanu N. Nazarbajewa. 18.05 - TV film fab. „Powrot do Eden” (2). 18.55 - Koncert. 20.00 - Dziennik. 23.35 - TV film fab. „Imperium” (2).

TV Rosji
7.00 - Wieści. 7.20 - Reklama. 7.25 - Czas biznesnow. 7.55 - Uniwersytet Niemiec. 11.00 - TV serial „Santa Barbara” (112). 11.50 - Film dok. 12.35 - Dom handlowy. 12.40 - Sprawa chlopska. 13.00 - Wieści. 15.00 - Biznes: nowe nazwiska. 15.15 - Dla przedszkolakow. 15.40 - W wolnym czasie. 15.55 - Wieści. 16.10 - Daleki Wschod. 16.55 - Wyjajmijmy sprawe. 17.10 - Program religijny. 17.40 - TV film dok. „Snieg moim losem” (3). 18.35 - Film anim. 18.45 - Swieto co dziei. 18.55 - Reklama. 19.00 - Wieści. 19.20 - Reklama. 19.25 - TV serial „Santa Barbara” (113). 20.15 - „Krol”. 20.50 - Program EKS. 21.00 - Biuro sledcze TV. 21.55 - Reklama. 22.00 - Wieści. Prognoza astrologiczna. 22.25 - Karuzela sportowa. 22.40 - Na sesji RN FR. 23.10 - Cisza nr 9.

CZWARTEK, 17 GRUDNIA
LTV-1
9.00 - Program dnia. 9.05 - Dla dzieci. 10.05 - Ziemia rodzinnosci. 18.15 - Film dok. 19.20 - TV forum. 19.30 - Polityka. 20.00 - Dobranocka. 20.25 - Reklama. 20.30 - Panorama. 21.00 - Film fab. „Blysk slonca”. 22.20 - Ekspres muzyczny. 23.15 - Wiadomosci wieczorne.

LTV-2
20.35 - Piramida. 21.00 - Trybuna katolicka. 21.35 - TV gra „Tak Nie”. 22.25 - Aleja Laisvės. 22.40 - Listy do św. Mikolaja.

TV Litwy Wschodniej
7.00 - Krok. 7.10-8.30 - Czas wstawac. 8.30 - Program inf.-roz. dla dzieci i doroslych. 18.00 - Program TVP.

Ostankino
4.55 - Program dnia. 5.00 - Dziennik. 5.20 - Gimnastyka. 5.30 - Poranek. 7.45 - Firma gwarantuje. 8.00 - Dziennik. 8.20 - Kidi-vidi. 8.35 - TV film fab. „Imperium” (3). 9.25 - Spotkania teatralne. 10.05 - Film anim. 10.20 - Piesni estradowe. 11.00 - Dziennik. 11.20 - TV film fab. „Igor Sawowicz” (3). 12.30 - Film dok. 12.50 - TV film fab. „Bezimienna gwiazda” (1). 14.00 - Dziennik. 14.25 - Rozmatosci TV. 15.10 - Notes. 15.15 - Film anim. 16.05 - Do lat 16 i wiecej. 16.45 - Ekspres prasowy. 17.00 - Dziennik. 17.25 - Miedzynarodowy turniej hokejowy o puchar „Izwiesti”. Rosja-Czechoslowacja. Podczas przerwy - Reklama i Dobranocka. 20.00 - Dziennik. 0.30 - TV film fab. „Imperium” (3).

TV Rosji
7.00 - Wieści. 7.25 - Czas biznesnow. 7.55 - Bez retuszu. 11.00 - TV serial „Santa Barbara” (113). 11.50 - Nostaligiczne rozważania. 12.20 - Paralele. 12.35 - Dom handlowy. 12.40 - Sprawa chlopska. 13.00 - Wieści. 14.50 - Terminal. 15.20 - Studio „Wzrost”. 15.50 - Wieści. 16.05 - TV film „Rodzina Smirnowow: jak zyc?”. 16.50 - Reportaz K. Mazeki z NATO. 17.20 - Wiadomosci parlamentarne. 17.25 - Wideo balet „Makbet”. 18.35 - Spiewa S. Lazariewa. 18.45 - Reklama. 19.00 - Wieści. 19.20 - Reklama. 19.25 - TV serial „Santa Barbara” (114). 20.15 - W swiecie sportu samochodowego i motorowego. 20.50 - Specjalne wiadomosci komercyjne. 21.00 - Cichy dom. 21.55 - Reklama. 22.00 - Wieści. Prognoza astrologiczna. 22.25 - Karuzela sportowa. 22.40 - Na sesji RN FR. 23.10 - Cichy dom (cd.).

PIĄTEK, 18 GRUDNIA

LTV-1
9.00 - Program dnia. 9.05 - Ziemia Klajpedzka. 9.50 - Film fab. „Lekki oddech”. 18.00 - Wiadomosci. 18.15 - Film dok. 18.45 - Nasi dziadkowie. 19.15 - Stolica. 20.00 - Dobranocka. 20.25 - Reklama. 20.30 - Panorama. 21.00 - Ludzie zasluzeni dla Litwy. 21.20 - Wideo serial „Niespokojne dni w spokojnej rodzinie”. 21.10 - Kryminał niemieckiej TV „Zamach”. 23.15 - Wiadomosci wieczorne. 23.30 - Wideo rock.

Program Litwy Wschodniej
7.00 - Krok. 7.10-8.30 - Na dziei biuro. Program inf. publ.-muz. 18.00 - Program TVP.

Ostankino
4.55 - Program dnia. 5.00 - Dziennik. 5.20 - Gimnastyka. 5.30 - Poranek. 7.45 - Firma gwarantuje. 8.00 - Dziennik. 8.20 - Do lat 16 i wiecej. 9.00 - Klub podroznikow. 9.50 - P. Bogomazow. Miedzj startem i meta. 10.30 - Ameryka z M. Taratuta. 11.00 - Dziennik. 11.20 - TV film fab. 12.55 - TV film fab. „Bezimienna gwiazda” (2). 14.00 - Dziennik. 14.25 - Brydz. 14.50 - Biznes. 15.05 - Notes. 15.10 - Serial anim. „Pszczolka Maja”. 15.35 - Centrum. 16.05 - Koncert. 16.45 - Ekspres prasowy. 17.00 - Dziennik. 17.25 - Glosy ziemi rodzinnej. 17.50 - Czlowiek i prawo. 18.15 - Ameryka z M. Taratuta. 18.45 - Pole cudow. 19.40 - Dobranocka. 19.55 - Reklama. 20.00 - Dziennik. 20.40 - Film fab. „Skamienialy las”. 22.05 - Biuro polityczne. 22.40 - Program muz. Podczas przerwy - Dziennik. 23.40 - Czlowiek tygodnia. 23.55 - Program rozr.

TV Rosji
7.00 - Wieści. 7.20 - Reklama. 7.25 - Czas biznesnow. 10.00 - Najlepsze mecze NBA. 11.00 - TV serial „Santa Barbara” (114). 11.50 - Paralele. 12.05 - Reportaz K. Mazeki z NATO. 12.35 - Dom handlowy. 12.40 - Sprawa chlopska. 13.00 - Wieści. 15.00 - Telegiada. 15.30 - Studio „Wzrost”. 16.00 - Wieści. 16.15 - TV film „Rodzina Smirnowow: jak zyc?”. 17.00 - Trust N. 17.15 - Megapolis. 17.45 - W. Disney przedstawia. 18.35 - Film anim. 18.45 - Swieto co dziei. 18.55 - Reklama. 19.00 - Wieści. 19.20 - Reklama. 19.25 - Przedstawia K-2. Film fab. 21.45 - Wasz czek prywatyzacji. 21.55 - Reklama. 22.00 - Wieści. Prognoza astrologiczna. 22.25 - Karuzela sportowa. 22.40 - Na sesji RN FR. 23.10 - K-2 przedstawia. 23.50 - Pogadzski.

SOBOTA, 19 GRUDNIA

LTV-1
8.00 - Program z Kiejan. 9.00 - Wiadomosci. 9.05 - Dla dzieci. 10.05 - Ziemia Klajpedzka. 10.50 - Slowo chrześcijańska. 11.00 - Zgoda. 12.00 - Program bialoruski. 12.20 - Zdrowie. 13.00 - Wojsko litewskie. 13.35 - Film dok. 14.35 - Drog dziet. 15.20 - Spektakl lotewski. 15.20 - „Eskorial”. 16.05 - Film fab. dla dzieci. „Trzy orzeszki dla Kopciuszka”. 17.30 - Sport na swiecie. 18.15 - Wiadomosci. 18.25 - Film fab. „Operacja Y i inne przygody Szurika”. 20.00 - Dobranocka. 20.25 - Reklama. 20.30 - Panorama. 21.00 - Pod wlasnym dachem. 21.45 - Program studia wideoreklam. 22.00 - Dla mlodziarzy „Rock weekend”. 22.45 - W swiecie kina. 23.15 - Wiadomosci wieczorne. 23.30 - Europejska noc jazzowa.

LTV-2
8.40 - Koncert. 9.00 - Przeglad krajowy. 10.00 - Piramida. 10.30 - TV film fab. „Sasiedzi”. 10.55 - Boze Narodzenie w Ameryce. 11.25 - Abecadło zdrowia. 11.40 - Najmieszniejszej Lidze Ameryki. 12.05 - Kalendarz. 12.20 - Cudzego botu nie bywa.

Ostankino

5.55 - Program dnia. 6.00 - Dziennik. 6.20 - Gimnastyka. 6.30 - Sobotni poranek biznesmena. 7.30 - Sport. 8.00 - Maraton-15. 8.25 - Przeglad ekologiczny. 13.20 - Przedstawia studio „Polityka”. 14.00 - Dziennik. 14.20 - Film anim. 14.45 - W swiecie zwierzt. 15.35 - Dla dzieci. 16.05 - Czerwony kwadrat. 16.45 - Miedzynarodowy turniej hokejowy o puchar „Izwiesti”. Kanada - Rosja. Terceje II i III. 18.20 - TV film fab. „Wróc. Lumumbo”. 19.45 - Dobranocka. 20.00 - Dziennik. 20.40 - Co? Gdzie? Kiedy? 21.45 - O miedzynarodowym festiwalu mlodych wykonawcow piosenki w Soczi. Podczas przerwy o 23.00 - Dziennik. 23.30 - Film fab. „Kotyńska”.

TV Rosji
7.00 - Wieści. 7.20 - Film anim. 7.30 - Przeglad NBA. 8.00 - Swiat sportu oczyma firmy „Gillette”. 8.30 - Program 03. 9.00 - Wideokanal „Plus jednoczenia”. 10.10 - Jak bedziemy zylif? 11.00 - Film fab. „Nowe bajki Szeherezady”. (1) 12.05 - Przekaz. I. Mironow. 12.40 - Sprawa chlopska. 13.00 - Wieści. 13.20 - TV konkurs prawnikow. 14.20 - Pielturgy. 15.05 - „Burda Moden” propozuje. 15.25 - Wszechswiat nieznan. 16.05 - Futbol bez granic. 17.00 - Zlota ostroga. 17.30 - Wiadomosci parlamentarne. 17.45 - Ustami dziecka. 18.15 - Show music. 18.45 - Swieto co dziei. 18.55 - Reklama. 19.00 - Wieści. 19.20 - Film anim. 19.30 - Temat z wariacjami. 21.00 - Scisle tajne. 21.55 - Reklama. 22.00 - Wieści. Prognoza astrologiczna. 22.25 - Karuzela sportowa. 22.30 - Mieszkanca. 23.00 - Program A. 23.30 - Ad libitum. 24.00 - Film fab. „Spadek profesora Doyle’a”.

Rocznice tygodnia

14 grudnia 1882 r. urodził się Lew Karawin, światowej sławy historyk, filozof kultury i religii, od 1928 r. żył i pracował na Litwie, zginął na zesłaniu w 1952 r.

Przed 260 laty, 14 grudnia 1732 r. urodził się Tomasz Huszarzewski (zm. 1807), pierwszy profesor katedry historii powszechnej Uniwersytetu Wileńskiego.

15 grudnia 1852 r. urodził się Antoine Henri Becquerel (zm. 1908), fizyk i chemik francuski, odkrywca promieniotwórczości naturalnej, laureat Nagrody Nobla.

Przed 200 laty, 16 grudnia 1792 r. urodził się Antonio Corazzi (zm. 1877), architekt włoski pracujący w Polsce, główny twórca architektury Warszawy pierwszej połowy XIX w.

16 grudnia 1672 r. zmarł Jan Kazimierz Waza (ur. 1609),

król Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

Przed 110 laty, 16 grudnia 1882 r. urodził się Tadas Ivanauškas (zm. 1979), litewski uczyony, przyrodznik.

16 grudnia 1922 r. zginął Gabriel Narutowicz (ur. 1865), polityk, inżynier konstruktor, 9 grudnia 1922 r. wybrany na pierwszego prezydenta RP.

16 grudnia 1970 r. doszło do krwawych zażść w Gdańsku, a dnia następnego w Gdyni.

Przed 140 laty, 17 grudnia 1852 r. urodził się Mikolajus Kaktus (zm. 1944), litewski etnograf, literat, oświatowiec.

17 grudnia 1897 r. urodził się Władysław Broniewski (zm. 1962), poeta polski.

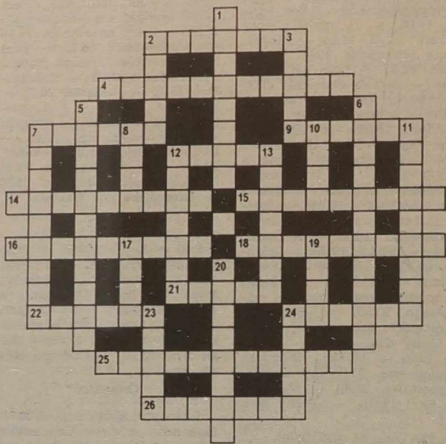
Przed 100 laty, 19 grudnia 1892 r. urodził się Petras Tarasienka (zm. 1962), litewski archeolog, pisarz.

19 grudnia 1872 r. urodził się Antanas Alekna (zm. 1930), historyk litewski.

Przed 100 laty, 20 grudnia 1892 r. urodził się Jan Stanisław Bystron (zm. 1964), etnolog i socjolog, autor prac z historii kultury polskiej, obyczajów i twórczości ludowej.

ROZRYWKI UMYSŁOWE

Krzyżówka

POZIOMO: 2 — główna postać w utworze literackim, filmie, 4 — pętlę, 7 — krzywa niezgrabna litera, 9 — nawierzchnia drogową, 12 — osłona zła, 14 — cienki powrót, 15 — ganek, 16 — waleria, 18 — ciepłomierz, 19 — galeń, 20 — potwierdzenie, aprobowanie, 21 — roczny młyn, 22 — przyrządek, 23 — zercenka szuflada z przygródkami, 25 — do gry w szachy i warcaby, 26 — kuchenny stółek.

PIONOWO: 1 — niezapisany brzeg kartki, 2 — owoc południowy, 3 — wyznaczona porcja żywności, 5 — chorobliwa skłonność do kradzieży, 6 — miasto

w obwodzie murmańskim, 7 — nadwozie samochodu, 8 — otwór ścienny, 10 — stop miedzi, cyny i cynku, 11 — austriacki kodeks karny wydany przez Marię Teresę, 12 — autorytet, powaga, 13 — zapinka, 17 — autor „Czarodziejskiej góry”, 19 — tył statku, 20 — dawny adapter, 23 — początek biegu, 24 — ozdoba roślin.

ROZWIĄZANIE WIROWKI Z 5 GRUDNIA

Węgorz, świnka, pstrąg, ukleja, szprot, dorsz, leszcz, płotka, belona, skalar.

DOBRY SPOSOB NA PRZECZYSCZENIE NEREK

Więcej zachorzy na przezcyszczenie nerek stosują siemię lnu. Herbata z tyczek siemienia należy zagotować w szklance wody. Pijemy do pół szklanki tego napoju co dwa godziny w ciągu 2 dni. Ponieważ wywar będzie dość gęsty, można go rozrzedzić wodą. Do smaku możemy dodać cukier z cytryny.

APTECZKOWY SKARBIEC

Telewizja Polska

NIEDZIELA, 13 GRUDNIA
 9.45 — Polskie ZOO. 10.00 — „Zamek Eureka” — serial prod. USA. 10.25 — Telezak. 10.50 — „Dzieci z ulicy Degrasa” — serial prod. kanadyjskiej. 11.15 — Język angielski dla dzieci. 11.25 — „Japonia” (6) — serial dok. prod. ang. 12.25 — „Morze” — magazyn. 12.45 — „Tydzień” — magazyn rolniczy. 13.30 — Koncert zyczeń. 14.00 — Scena młodzieg widza: — Andrzej Małeska — „Ballada o Kasli i drzewie”. 15.00 — Country Ameryka (8). 15.25 — „Teos” — film dok. 16.00 — Finał Pucharu Świata w piłce nożnej: „Sao Paulo” — „Barcelona”. 18.00 — Teleexpress. 18.20 — „Dynastia” — serial prod. USA. 19.20 — 7 dni — świat. 19.50 — Objazdywa telewizja piracka Ucho. 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.10 — „Rozmowy kontrolowane” — komedia prod. polskiej. 22.55 — Sportowa niedziela. 23.15 — Górniczy kopalnia. 23.15 — „Wujek” — film dok. 0.15 — Wieczór konesera: „Camille Claudel” — dramat psych. prod. franc.

PONIEDZIAŁEK, 14 GRUDNIA
 11.00 — „Dynastia” — serial prod. USA. 12.00 — Szkoła dla rodziców. 12.20 — Dzieci to lubią — smakołyki dla dziecka. 12.30 — „Good News Festival” — program muzyczny. 13.00 — Wiadomości. 13.15—17.00 — Telewizja edukacyjna. 17.05 — LUZ — program nastolatków. 18.00 — Teleexpress. 18.20 — „Al” — serial prod. USA. 18.50 — Klub dobrej książki. 19.10 — „Magazyn” — program satyryczny. 19.20 — „Z Polski rodem” — magazyn polonijny. 19.45 — Polska z oddali. 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.05 — Antena. 21.30 — Teatr telewizyjny: Jean Anouilh — „Wspaniałe życie”. 22.55 — Wiadomości. 23.10 — „Pogranicze w ogniu” (16) — serial TP. 0.10 — „Garść ziemi ojczystej” — film dok.

WTOREK, 15 GRUDNIA
 10.00 — Wiadomości. 10.10 — „Mama i ja” — program dla najmłodszych. 10.25 — Domowe przedszkole. 10.50 — Porozmawiamy o dzieciach. 11.00 —

„Pogranicze w ogniu (16) — serial TP. 12.00 — Giełda pracy — giełda pracy. 12.20 — Przyjemne z pożytecznym. 12.40 — Gotowanie na ekranie. 13.00 — Wiadomości. 13.15—17.00 — Telewizja edukacyjna. 17.05 — Dla dzieci: „Tik-Tak”. 17.50 — Język angielski dla dzieci. 18.00 — Teleexpress. 18.20 — „Królik Bugej” — serial prod. USA. 18.50 — „Murphy Brown” (13 ost.) — serial prod. USA. 19.15 — Rewizja nadzwyczajna. 19.45 — Armie świata. 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 20.55 — 7 minut dla ministra pracy. 21.10 — Arcydzieła sztuki filmowej: „Ministerstwo strachu” — film fab. prod. USA. 22.45 — Gra o pieniądzu — magazyn gospodarczy. 23.15 — Telezak. — magazyn muzyki rozrywkowej. 23.45 — Wiadomości. 0.05 — Rozmowy z Nikodemem (AIDS). 0.45 — Powrót bardów — Jerzy Filar.

ŚRODA, 16 GRUDNIA
 10.00 — Wiadomości. 10.10 — „Mama i ja” — program dla najmłodszych. 10.25 — Domowe przedszkole. 10.50 — Porozmawiamy o dzieciach. 11.00 — „Ministerstwo strachu” — film fab. prod. USA. 12.30 — Magazyn mniejszości narodowych. 13.00 — Wiadomości. 13.15—17.00 — Telewizja edukacyjna. 17.05 — Dla młodych widzów: „Mój program na antenie”. 18.00 — Teleexpress. 18.20 — „Na wariackich papierach” — serial prod. USA. 19.15 — „Stop” — magazyn ekologiczny. 19.40 — Laboratorium. 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.10 — Eliminacje mistrzostw świata w piłce nożnej: Turcja — Holandia. 23.00 — Program publicystyczny. 23.30 — Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej. 23.45 — Wiadomości. 0.05 — „Królowa Bona” (7) — serial TP.

CZWARTEK, 17 GRUDNIA
 10.00 — Wiadomości. 10.10 — „Mama i ja” — program dla najmłodszych. 10.25 — Domowe przedszkole. 10.50 — Porozmawiamy o dzieciach. 11.00 — „Kojak” (6) — serial prod. USA. 11.55 — „Z wiara w nowe” — program redakcji katolickiej. 12.30 — „Wojna mózgow” — wojkowy film dok. 13.00 — Wiadomości. 13.15—17.00 — Telewizja edukacyjna. 17.05 — Dla młodych widzów: „Kwant”. 18.00 — Teleexpress. 18.20 — „Dzień za dniem” (7) — serial obycz. prod. USA. 19.15 — Magazyn katolicki. 19.40 — „Zulu Gula” — program satyryczny. 20.00 — Tęczywo mini-box. 20.10 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.10 — „Kojak” (6) — serial prod. USA. 22.05 — Tytko w „Jedynce”. 23.15 — „Tak jak przed laty” — recital Grażyny Swiaty. 23.45 — Wiadomości. 24.00 — Dziś w Senacie. 0.10 — Reporter. 0.45 — Język włoski dla początkujących.

PIĄTEK, 18 GRUDNIA
 10.00 — Wiadomości. 10.10 — „Mama i ja” — program dla najmłodszych. 10.25 — Przed-szkolny koncert zyczeń. 11.00 — „Wielkie oszustwo” — film fab. prod. kanadyjskiej. 12.35 — Kwadrans na kawę. 12.50 — „Sto lat” — magazyn ubezpieczeniowy społecznych. 13.00 — Wiadomości. 13.15—17.00 — Telewizja edukacyjna. 17.05 — Dla dzieci: Chuchcia. 17.50 — Język angielski dla dzieci. 18.00 — Teleexpress. 18.20 — „Ofiara Pearl Harbour” (cz. 2 ost.) — film dok. prod. ang. 19.10 — Prawo i bezprawie. 19.30 — Rankla w ciemno. 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.10 —

HOROSKOP
 Co czeka cię w przyszłości

KTO URODZIŁ SIĘ 12 GRUDNIA
 Najbardziej ciebie cenia sobie własność myślenia i działania. Mają wszechstronne zdolności, aczkolwiek trudno im je skonkretyzować w określonej dziedzinie. Wolą pisać po wach fal. Są energiczni i ambitni. Często im ich poczucie winy i wspaniałomyślność. Pomoc wien samym sobie przynosi duże niepokoję wewnętrzną, wnieć drzemają w nich skłonności do samowoli. Czasem nie dają od sprzeczek i kłótni.

KTO URODZIŁ SIĘ 13 GRUDNIA
 Mają niezwykle stabilne potrzeby. Raz użytkitowane pragnienia trwają długo. Zdania tych nie traktują poważnie. Trafiają doskonale panować nad swoimi emocjami. Lubią przeżywać różnorodność i wykazują w kierunku duże przedsięwzięcia, dążeniu do celu bywają upór i zawzięci. W stosunku do ocenienia wykazują za mało wyrozumiałości i uczuć.

KTO URODZIŁ SIĘ 14 GRUDNIA
 Wszelkie zjawiska i fakty podają własnej weryfikacji. Próbują dostosowywać je do swojej koncepcji lub ideałów. Wymagają się poczuciem sprawności i niezależności. Na ogół są bardzo aktywni, szczególnie dążeniu do własnych ideałów. Ich działaniem towarzyszy chętność, nerwowość i rozdrażnienie.

„Wielkie oszustwo” — film fab. prod. kanadyjskiej. 22.50 — „Zawsze po 21”. 23.45 — Wiadomości. 24.00 — Dziś w Senacie. 0.10 — Historia Hollywoodu (6) — „Hollywood i gangsterzy” — serial dok. prod. USA. 1.00 — „Akademia” — relacja z kabinetonu. 1.45 — „Rozbita Hightower” — film dok. prod. franc.

SOBOTA, 19 GRUDNIA
 10.00 — Wiadomości. 10.10 — „Ziamo”. 10.35 — „5-10-15”. 11.50 — Język angielski dla dzieci. 12.00 — Rokendrola. 12.30 — Sobotnie rendez-vous. 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Program dnia. 13.15 — „Odyseusz zwierzęcy” (7) — serial przyrod. prod. USA. 14.00 — Walka Dżinny przedstawia. 15.20 — Teatr wizyjny Teatr Rozmaitości: Herbert Brutter — „Spadek na ryczenie”. 15.30 — Zaproszenie do teatru telewizyjny: „W młym demku” Tadeusza Rittnera. 16.45 — Sobotnie rendez-vous. 17.30 — „W życiu jak w teatrze”. 18.00 — Teleexpress. 18.20 — „Domek na preli” (24 ost.) — serial prod. USA. 19.15 — „Wielkie zielone” — teleturmalny muzyczny. 19.30 — „Pegaz”. 20.00 — Małe wiadomości DD. 20.10 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.00 — Polskie ZOO. 21.30 — „Jozefina Baker” (1) — film biograficzny prod. ang. 22.55 — Kabinetonowa lista przebojów. 23.40 — Wiadomości. 23.55 — Sportowa sobota. 0.10 — „Chimera” (2 ost.) — film prod. ang.

Dziurni należa:
 Józef ZSTOKAWSKI,
 Jan LEWICKI,
 Teresa ZARK,
 Teresa STRUMILO,
 Marian BOGDZIUN

Spółka Akcyjna „Żygūnas”

organizuje wycieczki komercyjne do Stambułu (2 dni i 2 noclegi). Odjazd z Wilna we wtorek i niedziele, z Mińska odlot samolotem.

Cena wycieczki: 220 dol. USA, 17.000 rubli i 2000 ogólnych talarów.

Informacja telefoniczna:
 Wilno: 26-11-24
 26-13-94
 Kowno: 20-29-17
 Kłajpeda: 1-29-00
 Alytus: 5-25-62.
 (Zam. 1395)

KURIER Wileński

Dziennik społeczno-polityczny Sejmu i Rządu Republiki Litewskiej. Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Nasz adres: 2019, Lietuvos Respublika, Vilnius, Laisvės pr. 60.

Kod 67218
 Cena 4 talony.
 W Polsce — 800 zł.
 Zam. 4165

Nr rejestracji — 322.
 Drukuje Państwowe Przedsiębiorstwo „Spauda”

TELEFONY: Redaktor — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, sekretarz odpowiedzialny — 42-79-49.

Działy: państwa i samorządu terenowego — 42-78-83, ekonomiczny — 42-78-54, etyki, rodniny i prawa — 42-79-64, prawnik — 42-75-76, szkolnictwa i młodzieży — 42-79-78, 42-69-86, życia politycznego — 42-78-81, życia wsi — 42-79-58, 42-78-90, sportu i rekreacji — 42-79-77, handlu, usług i konsumpcji — 42-79-56, literatury i sztuki — 42-79-88, festiwalów i imprez — 42-90-63, listów — 42-69-85, komercyjny oraz organizacyjny — 42-72-76, fotokorespondenci — 42-90-81, tłumacze — 42-90-60, 42-72-71, stylści — 42-72-82, maszynistki — 42-77-72.

Redaktor Zbigniew BALCEWICZ

Usługi XERO — powielanie dowolnych dokumentów — pr. Laisvės 60, 11 piętro, pokój 1102. Czynne od 9.00 do 17.00 w dniach pracy, tel. 42-79-53.

Biuro ogłoszeń i reklamy — pr. Laisvės 60, 11 piętro, pokój nr 1114. Telefon — 42-69-63.